

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
Nakhon Sawan Rajabhat University

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

1. รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบชุดการเรียนการสอน
2. หนังสือขอความอนุเคราะห์

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องมือวิจัย

1. นายชาญชัย คำคำ

ศึกษานิเทศก์ 8 หัวหน้าฝ่ายบริการทางการศึกษา

- 2.นางสมควร รูปทอง สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยนาท
ศึกษานิเทศก์ 8 ฝ่ายวิจัยและวัดผลประเมินผล
- 3.นางสาวอัมพรรัตน์ วัฒนโชติ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมืองชัยนาท
ศึกษานิเทศก์ 7 ฝ่ายวิจัยและวัดผลประเมินผล
4. นางเบญจมาศ สุชาติวุฒิ อาจารย์ 3 ระดับ 8 โรงเรียนวัดดอนตะไร่
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยนาท
5. นางเย็นตา มีสมสืบ อาจารย์ 3 ระดับ 8 โรงเรียนบ้านหัวหว้า
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยนาท

1.นายชาญชัย คำคำ

ศึกษานิเทศก์ 8 หัวหน้าฝ่ายบริการทางการศึกษา
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยนาท

2.นางสมควร รูปทอง

ศึกษานิเทศก์ 8 ฝ่ายวิจัยและวัดผลประเมินผล
สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมืองชัยนาท

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา @SUN
Rajabhat Sawan Rajabhat University

3.นางสาวอัมพรรัตน์ วัฒนโชติ ศึกษานิเทศก์ 7 ฝ่ายวิจัยและวัดผลประเมินผล
สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมืองชัยนาท

4. นางเบญจมาศ สุชาติวุฒิ อาจารย์ 3 ระดับ 8 โรงเรียนวัดดอนตะไร่
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยนาท

5. นางเย็นตา มีสมสืบ

อาจารย์ 3 ระดับ 8 โรงเรียนบ้านหัวหว่า
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยนาท

6. สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมืองชัยนาท

7. สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอสรรคบุรี

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
Nakhon Sawan Rajabhat University

ภาคผนวก ข
แบบประเมินชุดการเรียนการสอน

แบบประเมินชุดการเรียนรู้การสอน

เรื่อง จังหวัดชัยนาท

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สำหรับผู้เชี่ยวชาญ

คำชี้แจง

ให้ท่านโปรดพิจารณา ชุดการเรียนรู้การสอนนี้ว่ามีความเหมาะสมในด้านต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้หรือไม่ แล้วเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่องคะแนนการพิจารณา ตามความคิดเห็น ดังนี้

+ 1	เมื่อเห็นด้วยว่าชุดการเรียนรู้การสอนมีความเหมาะสม
0	เมื่อไม่แน่ใจว่าชุดการเรียนรู้การสอนมีความเหมาะสม
- 1	เมื่อไม่เห็นด้วยว่าชุดการเรียนรู้การสอนมีความเหมาะสม

ข้อ	รายการประเมิน	คะแนนการพิจารณา		
		+ 1	0	- 1
1.	ด้านคำชี้แจงในการใช้ชุดการเรียนรู้การสอน สื่อความหมายชัดเจน / เข้าใจง่าย			
2.	บอกรายละเอียดของเนื้อหาได้ครอบคลุม			
3.	ด้านเนื้อหา เนื้อหามีความสอดคล้องกับจุดประสงค์			
4.	มีความละเอียดของเนื้อหา			
5.	เหมาะสมกับวัยและความสนใจของนักเรียน			
6.	เนื้อหาเป็นไปตามลำดับขั้นตอนของการเรียนรู้			
7.	เนื้อหามีความยากง่ายเหมาะสม			
8.	เนื้อหามีความชัดเจน			

9.	ด้านกิจกรรมการเรียน บัตรกิจกรรมมีจำนวนเหมาะสม			
10.	บัตรกิจกรรมมีความยากง่ายเหมาะสม			
11.	บัตรกิจกรรมสร้างความสนใจของนักเรียน			

ข้อ	รายการประเมิน	คะแนนการพิจารณา		
		+1	0	-1
12.	ด้านแบบทดสอบ แบบทดสอบมีจำนวนข้อที่เหมาะสม			
13.	แบบทดสอบสอดคล้องกับเนื้อหาและจุดประสงค์			
14.	ด้านภาษา การใช้คำในการสื่อความหมาย			
15.	ความถูกต้องของภาษาที่ใช้			
16.	ภาษาเข้าใจง่ายและเหมาะสม			
17.	ความเหมาะสมของขนาดตัวอักษรที่ใช้			
18.	ด้านเอกสารประกอบ เอกสารที่ใช้มีความเหมาะสมกับวัย			
19.	ความสะดวกในการนำไปใช้			
20.	สร้างความสนใจของนักเรียน			

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้ประเมิน
(.....)

ภาคผนวก ก

ตารางแสดงคะแนนการประเมินจุดการเรียนรู้การสอน

ตารางแสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลการประเมินชุดการเรียนการสอน
เรื่องจังหวัดชัยนาท หน่วยที่ 1

การประเมิน	ผู้ประเมินคนที่					\bar{X}	S.D.
	1	2	3	4	5		
1. สื่อความหมายชัดเจน / เข้าใจง่าย	5	4	4	4	5	4.4	0.54
2. บอกรายละเอียดของเนื้อหาได้ครอบคลุม	4	5	5	4	4	4.4	0.54
3. เนื้อหามีความสอดคล้องกับจุดประสงค์	4	5	5	5	4	4.6	0.54
4. มีความละเอียดของเนื้อหา	5	4	4	4	5	4.4	0.54
5. เหมาะสมกับวัยและความสนใจของนักเรียน	4	5	4	5	4	4.4	0.54
6. เนื้อหาเป็นไปตามลำดับขั้นตอนของการเรียนรู้	5	4	4	4	5	4.4	0.54
7. เนื้อหามีความยากง่ายเหมาะสม	5	5	5	5	4	4.8	0.44
8. เนื้อหามีความชัดเจน	5	4	4	4	5	4.4	0.54
9. บัตรกิจกรรมมีจำนวนเหมาะสม	4	5	4	5	4	4.4	0.54
10. บัตรกิจกรรมมีความยากง่ายเหมาะสม	5	4	4	5	5	4.6	0.54
11. บัตรกิจกรรมเร้าความสนใจของนักเรียน	4	5	4	5	5	4.6	0.54
12. แบบทดสอบมีจำนวนข้อที่เหมาะสม	5	5	4	4	4	4.4	0.54
13. แบบทดสอบสอดคล้องกับเนื้อหาและจุดประสงค์	4	5	4	5	5	4.6	0.54
14. การใช้คำในการสื่อความหมาย	5	5	4	4	4	4.4	0.54
15. ความถูกต้องของภาษาที่ใช้	5	5	4	5	5	4.8	0.44
16. ภาษาเข้าใจง่ายและเหมาะสม	5	4	4	4	4	4.2	0.44
17. ความเหมาะสมของขนาดตัวอักษรที่ใช้	4	5	5	5	5	4.8	0.44
18. เอกสารที่ใช้มีความเหมาะสมกับวัย	5	4	5	4	4	4.4	0.54
19. ความสะดวกในการนำไปใช้	4	5	4	5	5	4.6	0.54
20. เร้าความสนใจของนักเรียน	5	5	5	5	5	5	0

ตารางแสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลการประเมินชุดการเรียนการสอน
เรื่องจังหวัดชัยนาท หน่วยที่ 2

การประเมิน	ผู้ประเมินคนที่					\bar{X}	S.D.
	1	2	3	4	5		
1. สื่อความหมายชัดเจน / เข้าใจง่าย	5	4	4	4	5	4.4	0.54
2. บอกรายละเอียดของเนื้อหาได้ครอบคลุม	4	5	5	5	4	4.6	0.54
3. เนื้อหามีความสอดคล้องกับจุดประสงค์	4	5	5	5	4	4.6	0.54
4. มีความละเอียดของเนื้อหา	5	4	4	5	5	4.6	0.54
5. เหมาะสมกับวัยและความสนใจของนักเรียน	4	5	4	5	4	4.4	0.54
6. เนื้อหาเป็นไปตามลำดับขั้นตอนของการเรียนรู้	5	4	4	5	5	4.6	0.54
7. เนื้อหามีความยากง่ายเหมาะสม	5	5	5	5	4	4.8	0.44
8. เนื้อหามีความชัดเจน	5	4	4	5	5	4.6	0.54
9. บัตรกิจกรรมมีจำนวนเหมาะสม	4	4	4	5	4	4.2	0.44
10. บัตรกิจกรรมมีความยากง่ายเหมาะสม	5	4	4	5	5	4.6	0.54
11. บัตรกิจกรรมเร้าความสนใจของนักเรียน	4	4	5	5	5	4.6	0.54
12. แบบทดสอบมีจำนวนข้อที่เหมาะสม	5	4	4	4	4	4.2	0.44
13. แบบทดสอบสอดคล้องกับเนื้อหาและจุดประสงค์	4	4	5	5	5	4.6	0.54
14. การใช้คำในการสื่อความหมาย	5	4	4	4	4	4.2	0.44
15. ความถูกต้องของภาษาที่ใช้	5	4	5	5	5	4.8	0.44
16. ภาษาเข้าใจง่ายและเหมาะสม	5	4	4	4	4	4.2	0.44
17. ความเหมาะสมของขนาดตัวอักษรที่ใช้	4	4	5	5	5	4.6	0.54
18. เอกสารที่ใช้มีความเหมาะสมกับวัย	5	4	5	4	4	4.4	0.54
19. ความสะดวกในการนำไปใช้	4	5	4	5	5	4.6	0.54
20. เร้าความสนใจของนักเรียน	5	5	5	5	5	5	0

ตารางแสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลการประเมินชุดการเรียนการสอน
เรื่องจังหวัดชัยนาท หน่วยที่ 3

การประเมิน	ผู้ประเมินคนที่					\bar{X}	S.D.
	1	2	3	4	5		
1. สื่อความหมายชัดเจน / เข้าใจง่าย	5	4	4	4	5	4.4	0.54
2. บอกรายละเอียดของเนื้อหาได้ครอบคลุม	5	5	5	4	5	4.8	0.44
3. เนื้อหามีความสอดคล้องกับจุดประสงค์	5	5	5	5	5	5	0
4. มีความละเอียดของเนื้อหา	5	4	4	4	5	4.4	0.54
5. เหมาะสมกับวัยและความสนใจของนักเรียน	5	5	4	5	5	4.8	0.44
6. เนื้อหาเป็นไปตามลำดับขั้นตอนของการเรียนรู้	5	4	4	4	5	4.4	0.54
7. เนื้อหามีความยากง่ายเหมาะสม	5	5	5	5	5	5	0
8. เนื้อหามีความชัดเจน	5	4	4	4	5	4.4	0.54
9. บัตรกิจกรรมมีจำนวนเหมาะสม	5	5	4	5	5	4.8	0.44
10. บัตรกิจกรรมมีความยากง่ายเหมาะสม	5	4	4	5	4	4.4	0.54
11. บัตรกิจกรรมเร้าความสนใจของนักเรียน	5	5	5	5	4	4.8	0.44
12. แบบทดสอบมีจำนวนข้อที่เหมาะสม	5	5	4	4	4	4.4	0.54
13. แบบทดสอบสอดคล้องกับเนื้อหาและจุดประสงค์	4	5	5	5	5	4.8	0.44
14. การใช้คำในการสื่อความหมาย	5	5	4	4	4	4.4	0.54
15. ความถูกต้องของภาษาที่ใช้	5	5	5	5	5	5	0
16. ภาษาเข้าใจง่ายและเหมาะสม	5	4	4	4	4	4.2	0.44
17. ความเหมาะสมของขนาดตัวอักษรที่ใช้	4	5	5	5	5	4.8	0.44
18. เอกสารที่ใช้มีความเหมาะสมกับวัย	5	4	5	4	4	4.4	0.54
19. ความสะดวกในการนำไปใช้	4	5	4	5	5	4.6	0.54
20. เร้าความสนใจของนักเรียน	5	5	5	5	5	5	0

ตารางแสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลการประเมินชุดการเรียนการสอน
เรื่องจังหวัดชัยนาท หน่วยที่ 4

การประเมิน	ผู้ประเมินคนที่					\bar{X}	S.D.
	1	2	3	4	5		
1. สื่อความหมายชัดเจน / เข้าใจง่าย	5	4	4	4	5	4.4	0.54
2. บอกรายละเอียดของเนื้อหาได้ครอบคลุม	4	5	5	4	4	4.4	0.54
3. เนื้อหามีความสอดคล้องกับจุดประสงค์	4	5	5	5	4	4.4	0.54
4. มีความละเอียดของเนื้อหา	5	5	4	4	5	4.6	0.54
5. เหมาะสมกับวัยและความสนใจของนักเรียน	4	5	5	5	4	4.4	0.54
6. เนื้อหาเป็นไปตามลำดับขั้นตอนของการเรียนรู้	5	5	5	4	5	4.8	0.54
7. เนื้อหามีความยากง่ายเหมาะสม	5	5	5	5	4	4.8	0.44
8. เนื้อหามีความชัดเจน	5	5	5	4	5	4.4	0.54
9. บัตรกิจกรรมมีจำนวนเหมาะสม	4	5	5	5	4	4.6	0.54
10. บัตรกิจกรรมมีความยากง่ายเหมาะสม	5	5	5	5	5	5	0
11. บัตรกิจกรรมเร้าความสนใจของนักเรียน	4	5	5	5	5	4.8	0.44
12. แบบทดสอบมีจำนวนข้อที่เหมาะสม	5	5	5	4	4	4.6	0.54
13. แบบทดสอบสอดคล้องกับเนื้อหาและจุดประสงค์	4	5	5	5	5	4.8	0.44
14. การใช้คำในการสื่อความหมาย	5	5	4	4	4	4.4	0.54
15. ความถูกต้องของภาษาที่ใช้	5	5	5	5	5	5	0
16. ภาษาเข้าใจง่ายและเหมาะสม	5	4	4	4	4	4.2	0.44
17. ความเหมาะสมของขนาดตัวอักษรที่ใช้	4	5	5	5	5	4.8	0.44
18. เอกสารที่ใช้มีความเหมาะสมกับวัย	5	4	5	4	4	4.4	0.54
19. ความสะดวกในการนำไปใช้	4	5	4	5	5	4.6	0.54
20. เร้าความสนใจของนักเรียน	5	5	5	5	5	5	0

ภาคผนวก ง

1. ตารางแสดงค่าดัชนีความสอดคล้อง
2. ตารางแสดงค่าความยากง่าย อานาจจำแนก ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
3. ตารางแสดงการวิเคราะห์ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ตารางแสดงค่าดัชนีความสอดคล้องแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญ (R)					ผลรวมของ คะแนน	ค่าดัชนี ความ สอดคล้อง	หมายเหตุ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1.	1	1	1	1	1	5	1	
2.	1	1	1	1	1	5	1	
3.	1	1	1	1	1	5	1	
4.	1	1	1	1	1	5	1	
5.	1	1	1	1	1	5	1	
6.	1	1	1	1	1	5	1	
7.	1	1	1	1	1	5	1	
8.	1	1	1	1	1	5	1	
9.	0	0	0	-1	-1	0	0	
10.	0	0	0	0	-1	0	0	
11.	1	1	1	1	1	5	1	
12.	1	1	1	1	1	5	1	
13.	0	0	0	0	0	0	0	
14.	1	1	1	0	1	5	1	
15.	0	0	0	0	0	0	0	
16.	0	0	0	0	0	0	0	
17.	1	1	1	1	1	5	1	
18.	1	1	1	1	1	5	1	
19.	1	1	1	1	1	5	1	
20.	1	1	1	1	1	5	1	
21.	1	1	1	1	1	5	1	
22.	0	0	0	0	0	0	0	
23.	1	1	1	1	1	5	1	
24.	1	1	1	1	1	5	1	
25.	1	1	1	1	1	5	1	
26.	0	0	0	0	-1	0	0	

ตารางแสดงค่าความยากง่าย (P) อำนาจจำแนก (r)

ข้อ	P	r		ข้อ	P	r	
1.	.69	.49	คัดลอกไว้	21.	.41	.09	คัดลอกไว้
2.	.50	.48	คัดลอกไว้	22.	.13	.04	คัดลอก
3.	.56	.37	คัดลอกไว้	23.	.80	.33	คัดลอกไว้
4.	.65	.41	คัดลอกไว้	24.	.59	.29	คัดลอกไว้
5.	.54	.41	คัดลอกไว้	25.	.74	.30	คัดลอกไว้
6.	.28	.22	คัดลอกไว้	26.	.39	.18	คัดลอก
7.	.74	.22	คัดลอกไว้	27.	.44	.29	คัดลอกไว้
8.	.80	.26	คัดลอกไว้	28.	.26	.24	คัดลอกไว้
9.	.54	.11	คัดลอก	29.	.5	.56	คัดลอกไว้
10.	.20	.03	คัดลอก	30.	.70	.52	คัดลอกไว้
11.	.69	.41	คัดลอกไว้	31.	.48	.37	คัดลอกไว้
12.	.57	.55	คัดลอกไว้	32.	.78	.37	คัดลอกไว้
13.	.22	.11	คัดลอก	33.	.72	.22	คัดลอกไว้
14.	.26	.22	คัดลอกไว้	34.	.07	.07	คัดลอก
15.	.07	.07	คัดลอก	35.	.76	.34	คัดลอกไว้
16.	.20	.03	คัดลอก	36.	.59	.37	คัดลอกไว้
17.	.33	.29	คัดลอกไว้	37.	.52	.48	คัดลอกไว้
18.	.48	.37	คัดลอกไว้	38.	.19	.15	คัดลอก
19.	.54	.41	คัดลอกไว้	39.	.35	.41	คัดลอกไว้
20.	.31	.25	คัดลอกไว้	40.	.19	.07	คัดลอก

ตารางแสดงการวิเคราะห์ความเที่ยงของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ข้อ ค.น																
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1	1	1	1	1	0	1	0	1	0	1	1	1	1	1	1	0
2	0	1	0	1	1	0	1	0	0	1	1	0	0	1	0	1
3	1	0	1	1	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	1	1
4	0	0	1	1	1	0	0	1	0	0	0	1	0	0	1	0
5	1	0	1	0	1	1	1	1	0	0	1	0	0	1	1	0
6	0	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	0	1
7	1	1	1	1	1	1	0	0	1	1	0	1	0	1	1	0
8	0	0	1	1	0	1	0	1	0	1	1	0	0	1	1	1
9	0	1	1	0	1	0	1	0	1	1	1	0	1	0	1	1
10	1	0	1	1	0	1	1	1	0	1	0	1	1	1	0	1
11	0	0	1	1	0	1	1	0	1	1	1	0	1	1	1	0
12	0	1	0	1	1	1	1	1	0	1	1	1	0	0	0	1
13	1	0	1	1	0	0	1	0	0	1	1	1	1	1	1	1
14	0	0	0	0	0	1	1	0	1	0	1	1	1	1	1	1
15	0	1	1	0	1	0	0	1	1	0	1	0	1	0	1	1
16	1	0	1	1	0	0	0	1	0	1	0	0	0	1	0	1
17	1	1	0	1	1	1	0	1	1	1	0	1	1	1	1	1
18	1	1	1	0	1	1	1	1	0	0	1	0	1	0	0	1
19	1	1	1	1	0	0	1	0	0	1	1	1	0	0	1	1
20	1	1	1	1	0	0	0	1	1	0	1	0	0	1	1	0
21	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	1	1	1
22	1	1	0	1	0	0	0	0	1	0	0	1	1	1	1	1
23	0	1	1	1	1	1	1	1	0	0	0	1	0	1	1	1
24	0	1	1	1	1	1	0	0	0	0	1	0	0	1	1	1
25	1	1	0	1	0	0	1	0	0	1	0	0	0	1	1	0
26	1	1	1	1	1	1	0	1	1	0	0	1	1	0	1	1
27	1	1	0	1	0	0	1	0	0	0	1	0	1	0	1	0
28	1	1	0	0	1	1	0	1	1	0	1	0	0	1	1	0
29	1	0	0	1	1	1	0	1	1	1	0	1	1	1	0	1
30	1	0	0	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	0
SUM	19	19	18	24	17	19	16	18	15	16	18	14	15	20	23	21
P	.63	.63	.60	.80	.56	.63	.53	.60	.50	.53	.60	.46	.50	.66	.76	.70
q	.37	.37	.40	.20	.44	.47	.47	.40	.50	.47	.40	.54	.50	.34	.24	.30
Pq	.23	.23	.24	.16	.25	.23	.25	.24	.25	.25	.24	.25	.25	.22	.18	.21

ข้อ คน	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	x	X^2
1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	25	625
2	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	0	1	0	1	19	361
3	1	1	1	1	1	0	1	1	1	0	1	1	1	1	19	361
4	0	1	0	1	1	0	1	0	1	1	0	0	0	1	13	169
5	1	0	1	0	0	0	1	1	1	0	0	0	1	0	15	225
6	1	0	1	0	1	1	0	1	0	0	0	1	0	0	17	289
7	1	1	1	1	1	0	1	1	0	0	1	1	0	1	21	441
8	1	1	1	1	1	1	0	0	0	1	1	1	1	1	20	400
9	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	0	1	1	21	441
10	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	0	23	529
11	1	1	1	1	0	1	1	0	0	0	0	1	0	0	17	289
12	0	1	0	1	1	1	0	0	0	0	1	0	0	1	16	256
13	0	1	0	1	1	1	0	1	0	1	0	0	1	1	19	361
14	1	1	1	1	1	0	1	0	1	0	0	0	0	1	17	289
15	1	0	1	0	1	1	0	1	1	1	1	0	1	1	19	361
16	0	1	0	1	0	1	1	1	0	1	1	1	0	0	15	225
17	0	0	0	0	0	1	1	1	1	1	1	0	0	1	20	400
18	0	0	0	1	1	0	0	1	0	1	1	1	0	1	17	289
19	1	0	1	1	0	1	1	0	1	0	1	1	1	0	19	361
20	1	1	1	1	0	1	0	1	0	0	0	1	0	1	17	289
21	1	1	1	1	1	1	1	0	0	0	1	0	1	1	23	529
22	0	1	0	1	0	1	1	0	1	1	0	1	0	1	17	289
23	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	0	1	1	22	484
24	0	1	0	1	1	1	0	1	1	1	0	1	0	1	18	324
25	0	1	0	1	0	0	0	1	1	0	1	1	0	0	13	169
26	1	0	1	0	0	1	1	0	0	1	1	1	0	1	20	400
27	1	1	1	1	0	1	0	1	1	0	0	1	1	0	17	289
28	1	0	1	1	1	0	1	1	1	1	0	0	0	0	17	289
29	0	0	0	1	1	0	0	1	1	0	1	0	1	0	17	289
30	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	1	1	22	484
SUM	20	20	20	25	20	19	19	20	19	14	16	17	14	20	554	10507
P	.66	.66	.66	.83	.66	.63	.63	.66	.63	.46	.53	.56	.46	.66	18.38	
q	.34	.34	.34	.17	.34	.37	.37	.34	.37	.54	.47	.44	.54	.34	11.72	
Pq	.22	.22	.22	.14	.22	.24	.24	.24	.23	.25	.25	.25	.25	.22	6.87	

$$\Sigma X = 554, \Sigma X^2 = 10507, \Sigma pq = 6.87$$

$$\begin{aligned} s_t^2 &= \frac{N \Sigma x^2 - (\Sigma x)^2}{N^2} \\ &= \frac{31 \times 10507 - (554)^2}{31 \times 31} \\ &= \frac{325717 - 306916}{31 \times 31} \\ &= \frac{18801}{961} = 19.563 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{สูตร } r_{\pi} &= \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\Sigma pq}{s_t^2} \right\} \\ &= \frac{30}{30-1} \left\{ 1 - \frac{6.87}{19.563} \right\} \\ &= \frac{19.464}{29} \\ &= 0.70 \end{aligned}$$

ภาคผนวก จ

ตารางแสดงผลความก้าวหน้าทางการเรียน

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
Nakhon Sawan Rajabhat University

คะแนนแบบทดสอบก่อนเรียน – หลังเรียน หน่วยที่ 1

เลขที่	ก่อนเรียน	หลังเรียน	ก้าวหน้า
1	3	8	5
2	2	8	6
3	2	9	7
4	3	8	5
5	2	8	6
6	4	8	4
7	3	8	5
8	2	9	7
9	2	9	7
10	1	8	7
11	2	9	7
12	1	8	7
13	3	9	6
14	2	9	7
15	2	8	6
16	2	9	7
17	2	8	6
18	2	8	6
19	2	9	7
20	2	8	6
21	1	8	7
22	1	8	7
23	2	8	6
24	3	9	6
25	2	9	7
26	1	8	7
27	2	8	6
28	4	9	5

29	3	9	6
30	2	9	7
31	4	9	5
ΣD	69	262	193
\bar{X}	2.23	8.45	6.23
S.D.	0.83	0.05	

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
Rajabhat University

คะแนนแบบทดสอบก่อนเรียน – หลังเรียน หน่วยที่ 2

เลขที่	ก่อนเรียน	หลังเรียน	ก้าวหน้า
1	2	9	7
2	3	9	6
3	5	10	5
4	3	9	6
5	4	10	6
6	4	9	5
7	4	11	7
8	3	10	7
9	4	10	6
10	3	11	8
11	2	11	9
12	4	10	6
13	2	9	7
14	2	10	8
15	3	10	7
16	1	10	9
17	2	9	7
18	4	9	5
19	2	11	9
20	3	11	8
21	2	10	8
22	3	10	7
23	2	10	8
24	4	10	6
25	2	10	8
26	4	10	6
27	3	9	7
28	4	9	5

29	2	9	7
30	3	9	6
31	2	10	8
ΣD	91	304	213
\bar{X}	2.93	9.81	
S.D.	0.95	0.69	

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
Rajabhat University

คะแนนแบบทดสอบก่อนเรียน – หลังเรียน หน่วยที่ 3

เลขที่	ก่อนเรียน	หลังเรียน	ก้าวหน้า
1	3	7	4
2	2	7	5
3	3	6	3
4	3	6	3
5	4	7	3
6	3	7	4
7	3	8	5
8	3	7	4
9	4	7	3
10	4	7	3
11	3	7	4
12	4	6	2
13	5	7	2
14	4	6	2
15	3	7	4
16	5	7	2
17	4	7	3
18	3	8	5
19	4	8	4
20	4	7	3
21	5	7	2
22	5	8	3
23	3	7	4
24	4	7	3
25	3	6	3
26	2	6	4
27	4	6	2
28	2	7	5

29	3	7	4
30	2	7	5
31	4	7	3
ΣD	108	214	106
\bar{X}	3.48	6.90	
S.D.	0.88	0.58	

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
Rajabhat University

คะแนนแบบทดสอบก่อนเรียน – หลังเรียน หน่วยที่ 4

เลขที่	ก่อนเรียน	หลังเรียน	ก้าวหน้า
1	3	8	5
2	4	8	4
3	4	9	5
4	3	8	5
5	4	9	5
6	4	9	5
7	5	9	4
8	3	9	6
9	4	10	6
10	4	9	5
11	3	8	5
12	4	8	4
13	3	9	6
14	5	8	3
15	4	9	5
16	3	9	6
17	3	10	7
18	3	8	5
19	4	8	4
20	4	9	5
21	5	9	4
22	4	8	4
23	3	8	5
24	3	9	6
25	4	8	4
26	4	8	4
27	3	8	5
28	3	7	4

29	5	10	5
30	4	8	4
31	4	8	4
ΣD	116	265	149
\bar{X}	3.74	8.55	
S.D.	0.67	0.71	

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
Rajabhat University

คะแนนกิจกรรมระหว่างเรียน

เลขที่	หน่วยที่ 1 (37)	หน่วยที่ 2 (10)	หน่วยที่ 3 (10)	หน่วยที่ 4 (20)
1	30	7	8	15
2	32	9	9	17
3	30	7	8	17
4	31	6	7	18
5	32	7	9	17
6	34	9	8	16
7	32	9	8	15
8	30	8	9	16
9	30	9	9	16
10	30	8	8	17
11	32	9	8	18
12	32	9	8	17
13	33	9	7	18
14	32	9	8	17
15	31	9	8	18
16	34	9	9	18
17	32	7	8	18
18	32	8	8	16
19	33	8	8	17
20	30	8	9	18
21	30	8	8	18
22	30	7	9	18
23	30	8	9	17
24	29	7	8	18
25	29	8	8	18
26	29	8	8	17
27	29	9	8	17
28	30	9	8	18

29	31	8	9	18
30	30	9	8	18
31	29	8	8	18
ΣD	958	253	255	534
\bar{x}	30.90	8.16	8.22	17.23
S.D.	1.44	0.85	0.55	0.91
ร้อยละ	83.51	81.60	82.20	83.20

คะแนนจากแบบทดสอบก่อนเรียน

เลขที่	หน่วยที่ 1 (10)	หน่วยที่ 2 (12)	หน่วยที่ 3 (8)	หน่วยที่ 4 (10)	รวมคะแนน (40)
1	3	2	3	3	11
2	2	3	2	4	11
3	2	5	3	4	14
4	3	3	3	3	12
5	2	4	4	4	14
6	4	4	3	4	15
7	3	4	3	5	15
8	2	3	3	3	11
9	2	4	4	4	14
10	1	3	4	4	12
11	2	2	3	3	10
12	1	4	4	4	13
13	3	2	5	3	13
14	2	2	4	5	13
15	2	3	3	4	12
16	2	1	5	3	11
17	2	2	4	3	11
18	2	4	3	3	12
19	2	2	4	4	12
20	2	3	4	4	13
21	1	2	5	5	13
22	1	3	5	4	13
23	2	2	3	3	10
24	3	4	4	3	12
25	2	2	3	4	11
26	1	4	2	4	11
27	2	3	4	3	12

28	4	4	2	3	13
29	3	2	3	5	13
30	2	3	2	4	11
31	4	2	4	4	14
$\sum D$	69	91	108	116	382
\bar{X}	2.23	2.93	3.48	3.74	12.32
S.D.	0.83	0.95	0.88	0.67	1.33

คะแนนจากแบบทดสอบหลังเรียน

เลขที่	หน่วยที่ 1 (10)	หน่วยที่ 2 (12)	หน่วยที่ 3 (8)	หน่วยที่ 4 (10)	รวมคะแนน (40)
1	8	9	7	8	32
2	8	9	7	8	32
3	9	10	6	9	34
4	8	9	6	8	31
5	8	10	7	9	34
6	8	9	7	9	33
7	8	11	8	9	36
8	9	10	7	9	35
9	9	10	7	10	36
10	8	11	7	9	35
11	9	11	7	8	35
12	8	10	6	8	32
13	9	9	7	9	34
14	9	10	6	8	32
15	8	10	7	9	34
16	9	10	7	9	35
17	8	9	7	10	34
18	8	9	8	8	33
19	9	11	8	8	36
20	8	11	7	9	35
21	8	10	7	9	34
22	8	10	8	8	34
23	8	10	7	8	33
24	9	10	7	9	35
25	9	10	6	8	33
26	8	10	6	8	32
27	8	9	6	8	31

28	9	9	7	7	32
29	9	9	7	10	35
30	9	9	7	8	33
31	9	10	7	8	34
ΣD	262	304	264	265	1044
\bar{X}	8.45	9.80	8.52	8.59	33.68
S.D.	0.05	0.69	0.58	0.71	1.42

คะแนนแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนจบทันที และคะแนนหลังเรียนจบแล้ว 2 สัปดาห์

เลขที่	หลังเรียนจบทันที (30 คะแนน)	หลังเรียนจบแล้ว 2 สัปดาห์ (30 คะแนน)
1	32	31
2	30	31
3	28	27
4	34	32
5	30	30
6	35	33
7	34	34
8	33	33
9	30	30
10	28	29
11	37	36
12	30	32
13	31	31
14	33	32
15	33	32
16	36	34
17	35	34
18	35	30
19	32	31
20	31	31
21	30	30
22	34	33
23	30	30
24	29	28
25	33	30
26	36	33
27	31	30

28	35	32
29	37	36
30	30	31
31	30	30
ΣD	662	976
\bar{X}	21.35	31.48
S.D.	3.84	2.03

ตารางแสดงผลความก้าวหน้าในการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน

นักเรียนคนที่	ก่อนเรียน (X)	หลังเรียน (Y)	ความก้าวหน้า (Y - X)	D ²
1	11	32	21	441
2	11	32	21	441
3	14	34	20	400
4	12	31	19	361
5	14	34	20	400
6	15	33	18	324
7	15	36	21	441
8	11	35	24	576
9	14	36	22	484
10	12	35	23	529
11	10	35	25	625
12	13	32	19	361
13	13	34	21	441
14	13	32	19	361
15	12	34	22	484
16	11	35	24	576
17	11	34	23	529
18	12	33	21	441
19	12	36	24	576
20	13	35	22	484
21	13	34	21	441
22	13	34	21	441
23	10	33	23	529
25	12	35	23	529
25	11	33	22	484
26	11	32	21	441
27	12	31	19	361

28	13	32	19	361
29	13	35	22	484
30	11	33	22	484
31	14	34	20	400
ΣD	382	1044	662	14230
\bar{X}	12.32	33.66		
S.D.	1.33	1.42		

ตารางแสดงผลความก้าวหน้าในการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน

นักเรียนคนที่	ก่อนเรียน (X)	หลังเรียน (Y)	ความก้าวหน้า (Y - X)	D ²
1.	11	26	15	255
2.	16	19	3	9
3.	17	28	11	121
4.	9	20	11	121
5.	11	25	14	196
6.	14	24	10	100
7.	12	13	1	1
8.	10	26	16	256
9.	19	23	4	16
10.	12	28	16	256
11.	11	28	17	289
12.	14	23	9	81
13.	8	27	19	361
14.	13	26	13	169
15.	20	25	5	25
16.	10	25	15	225
17.	16	26	10	100
18.	13	24	11	121
19.	6	15	9	81
20.	15	24	9	81
21.	12	23	11	121
22.	13	26	13	169
23.	14	26	12	144
นักเรียนคนที่	ก่อนเรียน	หลังเรียน	ความก้าวหน้า	D ²

	(X)	(Y)	(Y - X)	
24.	10	24	14	196
25.	8	22	14	196
26.	10	18	8	64
27.	13	26	13	169
28.	14	26	12	144
29.	15	25	10	100
30.	13	28	15	225
31.	19	27	8	64
ΣD	398	746	ΣD 348	ΣD^2 4426
\bar{X}	12.84	24.06		
S.D.	3.27	3.61		

ภาคผนวก จ

ตารางแสดงความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียนหลังเรียนทันทีและหลังเรียนจบแล้ว 2 สัปดาห์

ตารางแสดงผลความก้าวหน้าในการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนจบแล้ว 2 สัปดาห์

นักเรียนคนที่	ก่อนเรียน (X)	หลังเรียน (Y)	ความก้าวหน้า (Y - X)	D ²
1.	11	28	17	289
2.	16	20	4	16
3.	17	27	10	100
4.	9	22	13	169
5.	11	24	13	169
6.	14	26	12	144
7.	12	15	3	9
8.	10	25	15	225
9.	19	24	5	25
10.	12	26	14	196
11.	11	29	18	324
12.	14	24	10	100
13.	8	27	19	361
14.	13	27	14	196
15.	20	24	4	16
16.	10	28	18	324
17.	16	27	11	121
18.	13	25	12	144
19.	6	18	12	144
20.	15	26	11	121
21.	12	20	8	64
22.	13	27	14	196
23.	14	24	10	100
นักเรียนคนที่	ก่อนเรียน (X)	หลังเรียน (Y)	ความก้าวหน้า (Y - X)	D ²

24.	10	28	18	324
25.	8	23	15	225
26.	10	15	5	25
27.	13	23	10	100
28.	14	28	14	196
29.	15	27	12	144
30.	13	28	15	225
31.	19	26	7	49
ΣD	398	761	ΣD^2 363	ΣD^2 4841
\bar{X}	12.84	24.55		
S.D.	3.27	3.61		

แบบบันทึกผลการทดลองใช้ชุดการเรียนรู้การสอนเรื่องจังหวัดชัยนาท
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
 ชุดการเรียนรู้การสอนหน่วยที่

รายการสังเกต	ผลการสังเกต
1. ความสนใจของนักเรียน	
2. บรรยากาศในการเรียน	
3. กระบวนการกลุ่ม	
4. การร่วมกิจกรรมและการปฏิบัติกิจกรรม	
5. เวลาที่ใช้ในการทำกิจกรรม	
6. ความเหมาะสมของเนื้อหา	
7. ความสมบูรณ์ของชุดการเรียนรู้การสอน	
8. การทำแบบฝึกหัด	
9. อื่น ๆ	

ภาคผนวก ข
แบบทดสอบก่อนเรียนหลังเรียน

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
Nakhon Sawan Rajabhat University

แบบทดสอบก่อนเรียน - หลังเรียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนกาเครื่องหมายกากบาท () ลงในช่องตัวอักษร ก, ข, ค, ง หน้าข้อที่ถูกที่สุด

1. ข้อใดเป็นสิ่งที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ของจังหวัดชัยนาท
 - ก. สวนนก
 - ข. สวนลิง
 - ค. ศาลหลักเมือง
 - ง. วัดธรรมามูลวรวิหาร
2. วัดพระบรมธาตุวรวิหาร ตั้งอยู่ในเขตอำเภอใด
 - ก. อำเภอเมืองชัยนาท
 - ข. อำเภอมโนรมย์
 - ค. อำเภอสรรพยา
 - ง. อำเภอหันคา
3. วัดปากคลองมะขามเต่า เกี่ยวข้องกับข้อใด
 - ก. หลวงพ่อโต
 - ข. หลวงปู่ศุข
 - ค. หลวงพ่อธรรมจักร
 - ง. หลวงพ่อหลักเมือง
4. การกระทำในข้อใดที่แสดงถึงการอนุรักษ์มรดกไทย
 - ก. ต่าย เอาสีมาป้าย ทารอบ ๆ เจดีย์
 - ข. ตอง ทิ้งขยะบริเวณด้านข้างเจดีย์
 - ค. เต็ม ปีนขึ้นไปบนฐานเจดีย์
 - ง. ต่อม ปัดกวาดบริเวณลานพระเจดีย์
5. วัดธรรมามูลวรวิหาร เป็นวัดคู่บ้านคู่เมืองมาแต่สมัยใด
 - ก. สมัยกรุงธนบุรี
 - ข. สมัยกรุงสุโขทัย
 - ค. สมัยกรุงศรีอยุธยา
 - ง. สมัยกรุงรัตนโกสินทร์
6. หลวงพ่อโต ประดิษฐานอยู่ที่วัดใด

- ก. วัดพิชัยนาวาส
 ข. วัดบรมธาตุ
 ค. วัดเขาสารพัดดี
 ง. วัดอินทาราม
7. วัดปากคลองมะขามเต่า เดิมมีชื่อเรียกว่าอย่างไร
 ก. วัดบ้านเข็ญ
 ข. วัดพระแก้ว
 ค. วัดอุ้มทอง
 ง. วัดตลุก
8. พระปรางทรงยอดกลีบมะเฟือง อยู่ที่อำเภอใด
 ก. อำเภอเมืองชัยนาท
 ข. อำเภอสรรคบุรี
 ค. อำเภอสรรพยา
 ง. อำเภอหันคา
9. ภาพจิตรกรรมฝาผนังที่ปรากฏอยู่ในพระอุโบสถของวัดปากคลอง
 ก. พระพุทธรูปปางอุ้มบาตร
 ข. พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
 ค. กรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์
 ง. กรมพระยาดำรงราชานุภาพ
10. พระเจดีย์ที่ได้รับการยกย่องว่าเป็น “ราชินีแห่งเจดีย์” คือ
 ก. เจดีย์วัดพระแก้ว
 ข. เจดีย์กลีบมะเฟือง
 ค. เจดีย์พระธาตุ
 ง. เจดีย์ตะไคว้

แบบทดสอบก่อนเรียน - หลังเรียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนกาเครื่องหมายกากบาท () ลงในช่องตัวอักษร ก, ข, ค, ง หน้าข้อที่ถูกที่สุด

1. พิธีกวนข้าวทิพย์หรือข้าวมธุปายาสมีขึ้นด้วยวัตถุประสงค์ใด

- ก. ถวายพระในวันเข้าพรรษา
ข. ถวายพระในวันออกพรรษา
ค. ถวายพระในเดือนสิบสอง
ง. ถวายพระในวันทอดกฐิน
2. เพลงเรือบงเป็นการละเล่นในเขตอำเภอใดของจังหวัดชัยนาท
ก. อำเภอวัดสิงห์
ข. อำเภอหันคา
ค. อำเภอเมือง
ง. อำเภอสรรคบุรี
3. เพลงเรือบงนิยมเล่นกันในเทศกาลใด
ก. งานบุญเดือน 12
ข. งานบุญเดือน 11
ค. งานบุญเดือน 10
ง. งานบุญเดือน 9
4. เพลงร้องประกอบโด้ตอบกันไปมาคล้ายลำตัดแต่ใช้เพลงร่ำวงเป็นเพลงพื้นบ้านของชัยนาทในอำเภอ
ห้วยกรดเรียกว่าเพลงอะไร
ก. เพลงร่ำวง
ข. เพลงกลองยาว
ค. เพลงเรือยาว
ง. เพลงร่ำรามะนา
5. การร่ำทำตาลเป็นการตัดแปลงมาจากภูมิปัญญาชาวบ้านของชัยนาทจากสิ่งใด
ก. การประกอบอาชีพ
ข. การรักษาโรค
ค. การสืบชะตา
ช. การเดินทาง
6. ระบายข้าวเส้นเป็นการรำที่นิยมทำขึ้นในงานใด
ก. บุญต่าง ๆ
ข. ทุกงาน
ค. งานสวนสนุกที่วัด
ง. เมื่ออยากทำ

7. การลงแขกเกี่ยวข้าวจัดเป็นภูมิปัญญาชาวบ้านด้านใด
- ก. ความเชื่อ
 - ข. การทำมาหากิน
 - ค. ความสนุกสนาน
 - ง. การรักษาโรค
8. การรักษาโรครักขี้ไข้เจ็บด้วยน้ำมันต้นนักเรียนคิดว่าน่าจะเป็นความเชื่อในเรื่องใด
- ก. ไร้อสาระ
 - ข. งมงาย
 - ค. เรื่องของเวรกรรม
 - ง. เรื่องความเชื่อทางด้านจิตใจ

แบบทดสอบก่อนเรียน หลังเรียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนกาเครื่องหมาย (X) ลงในช่องว่างในตัวอักษร ก ข ค ง

-
1. จังหวัดชัยนาทตั้งอยู่ภาคใดของประเทศไทย
- ก.ภาคใต้
 - ข.ภาคกลาง
 - ค.ภาคเหนือ
 - ง.ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
2. แม่น้ำในข้อใดไหลผ่านจังหวัดชัยนาท

- ก.แม่น่าน้อย แม่น้ำปิง
 ข.แม่น้ำยม แม่น้ำท่าจีน
 ค.แม่น้ำน่าน แม่น้ำท่าจีน
 ง.แม่น้ำเจ้าพระยา แม่น้ำท่าจีน
3. เมืองชัยนาท มีอดีตความเป็นมาตั้งแต่สมัยใด
 ก.กรุงศรีอยุธยา
 ข.กรุงสุโขทัย
 ค.กรุงธนบุรี
 ง.ลพบุรี
4. แม่น้ำเจ้าพระยาให้ประโยชน์ต่อชาวชัยนาทในด้านใด
 ก.ค้าขาย
 ข.ประมง
 ค.อุตสาหกรรม
 ง.เกษตรกรรม
5. ตราประจำจังหวัดชัยนาทคือข้อใด
 ก.รูปพระธรรมจักร รองรับด้วยพระยาครุฑ เบื้องหลังเป็นแม่น้ำและภูเขา
 ข.วิมานลอยเหนือก้อนเมฆ
 ค.เขื่อนเจ้าพระยา
 ง. หลวงปู่ศุขฤาชา
6. ทิศเหนือของจังหวัดชัยนาท ติดต่อกับจังหวัดใด
 ก. นครสวรรค์ – อุทัยธานี
 ข. สิงห์บุรี – สุพรรณบุรี
 ค. สิงห์บุรี – อุทัยธานี
 ง. อ่างทอง – สิงห์บุรี
7. คำขวัญจังหวัดชัยนาท คือข้อใด
 ก. หลวงปู่ศุขลือชา นามระบือสวนนก เขื่อนเจ้าพระยาลือชื่อ สัมโศคกขาวแดงกาว
 ข. หลวงปู่ศุขลือชา เขื่อนเจ้าพระยาลือชื่อ สัมโศคกขาวแดงกาว นามระบือสวนนก
 ค. เขื่อนเจ้าพระยาลือชื่อ สัมโศคกขาวแดงกาว นามระบือสวนนก หลวงปู่ศุขลือชา
 ง. หลวงปู่ศุขลือชา เขื่อนเจ้าพระยาลือชื่อ นามระบือสวนนก สัมโศคกขาวแดงกาว

8. เพื่อนเพื่อการเกษตรแห่งแรกของประเทศไทยคือเพื่อนใด

- ก. เพื่อนสิริกิติ์
- ข. เพื่อนภูมิพล
- ค. เพื่อนเจ้าพระยา
- ง. เพื่อนศรีนครินทร์

9. อาชีพหลักของชาวชัยนาทคืออาชีพใด

- ก. เลี้ยงสัตว์
- ข. ประมง
- ค. ค้าขาย
- ง. ทำนา

10. แม่น้ำเจ้าพระยาไหลผ่านอำเภอใดบ้าง

- ก. อำเภอมโนรมย์ อำเภอวัดสิงห์
- ข. อำเภอเมือง อำเภอสรรพยา
- ค. อำเภอสรรคบุรี กิ่งอำเภอนีนขาม
- ง. กิ่งอำเภอหนองมะโมง อำเภอหันคา

แบบทดสอบก่อนเรียน หลังเรียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนกาเครื่องหมาย (X) ลงในช่องว่างในตัวอักษร ก ข ค ง

1. วีรบุรุษกลุ่มแม่น้ำน้อย หมายถึงบุคคลในข้อใด

- ก. นายจันหนวดเขี้ยว
- ข. นายทองเหม็น
- ค. นายแท่น
- ง. ชุนสวรรค์

2. ชุนสวรรค์ เป็นชาวอำเภอใด

- ก. อำเภอสรรพยา
- ข. อำเภอสรรคบุรี
- ค. อำเภอมโนรมย์
- ง. อำเภอวัดสิงห์

3. ขุนสรรรค์ ได้รวบรวมสมัครพรรคพวก แล้วเข้าโจมตีทหารที่ใด
 - ก. กายบางระจัน
 - ข. กลุ่มแม่น้ำน้อย
 - ค. ด่านเจดีย์สามองค์
 - ง. แขวงเมืองสุพรรณบุรี
4. อนุสาวรีย์ ขุนสรรรค์ สร้างไว้เพื่ออะไร
 - ก. เพื่อให้คนรุ่นหลังดู
 - ข. สร้างไว้เป็นที่ระลึก
 - ค. เพื่อให้รู้จักหน้าตาดำเนินการสมัยโบราณ
 - ง. เป็นอนุสรณ์แห่งวีรกรรม และความเสียสละอันยิ่งใหญ่ให้เยาวชนรุ่นหลังระลึกถึงความกล้าหาญ สละชีพเพื่อชาติ
5. พระครูวิมลคุณากร เดิมมีชื่อเรียกว่าอะไร
 - ก. สุข
 - ข. สุข
 - ค. สุข
 - ง. สุขร์
6. หลวงปู่สุข ที่เป็นที่เลื่อมใสของประชาชนทั่วไปด้านใด
 - ก. เขียนภาพฝาผนัง
 - ข. ปฏิบัติธรรมอย่างเคร่งครัด
 - ค. เครื่องรางของขลัง และวัตถุมงคล
 - ง. เป็นอาจารย์ของกรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์
7. หุ่นขี้ผึ้งหลวงปู่สุข อยู่ที่ใด
 - ก. วัดปากคลองมะขามเต่า
 - ข. พิพิธหุ่นขี้ผึ้ง
 - ค. วัดธรรมามูลวรวิหาร
 - ง. วัดมหาธาตุ

8. หลวงปู่ศุข ทำคุณประโยชน์ต่อชาวชัยนาทอย่างไรบ้าง
- สร้างเมืองชัยนาท
 - เป็นผู้มีชื่อเสียงทางไสยศาสตร์ที่ชาวชัยนาทเคารพบูชา
 - เป็นผู้สร้างเมืองสรรคบุรี
 - เป็นผู้สร้างอำเภอวัดสิงห์
9. วีรบุรุษลุ่มแม่น้ำน้อย หมายถึงบุคคลในข้อใด
- นายจันทนาคเขียว
 - นายทองเหม็น
 - นายแท่น
 - ขุนสรรค์
10. ขุนสรรค์ ได้รวบรวมสมัครพรรคพวก แล้วเข้าโจมตีทหารที่ใด
- ค่ายบางระจัน
 - ลุ่มแม่น้ำน้อย
 - ด่านเจดีย์สามองค์
 - แขวงเมืองสุพรรณบุรี
11. อนุสาวรีย์ ขุนสรรค์ สร้างไว้เพื่ออะไร
- เพื่อให้คนรุ่นหลังดู
 - สร้างไว้เป็นที่ระลึก
 - เพื่อให้รู้จักหน้าต่านักรบสมัยโบราณ
 - เป็นอนุสรณ์แห่งวีรกรรม และความเสียสละอันยิ่งใหญ่ให้ชาวชนรุ่นหลัง
12. ขุนสรรค์ ได้รวบรวมสมัครพรรคพวก แล้วเข้าโจมตีทหารที่ใด
- ค่ายบางระจัน
 - ลุ่มแม่น้ำน้อย
 - ด่านเจดีย์สามองค์
 - แขวงเมืองสุพรรณบุรี

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
Nakhon Sawan Rajabhat University

ภาคผนวก ข
แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนกาเครื่องหมายกากบาท (X) ลงในช่องตัวอักษร ก, ข, ค, ง

-
1. วิจารณ์บุรุษลุ่มแม่น้ำน้อย หมายถึงบุคคลในข้อใด
 - ก. นายจันทนวดเขียว
 - ข. นายทองหมื่น
 - ค. นายแท่น
 - ง. ขุนสรรค์
 2. ขุนสรรค์ เป็นชาวอำเภอใด
 - ก. อำเภอสรรพยา
 - ข. อำเภอสรรคบุรี
 - ค. อำเภอมโนรมย์
 - ง. อำเภอวัดสิงห์
 3. ขุนสรรค์ ได้รวบรวมสมัครพรรคพวก แล้วเข้าโจมตีทหารที่ใด
 - ก. ค่ายบางระจัน
 - ข. ลุ่มแม่น้ำน้อย
 - ค. ด่านเจดีย์สามองค์
 - ง. แขวงเมืองสุพรรณบุรี
 4. อนุสาวรีย์ ขุนสรรค์ สร้างไว้เพื่ออะไร
 - ก. เพื่อให้คนรุ่นหลังดู
 - ข. สร้างไว้เป็นที่ระลึก
 - ค. เพื่อให้รู้จักหน้าต่านักรบสมัยโบราณ
 - ง. เป็นอนุสรณ์แห่งวีรกรรม และความเสียสละอันยิ่งใหญ่ให้
 5. ทิศใต้ของจังหวัดชัยนาทติดต่อกับจังหวัดใด
 - ก. อ่างทอง
 - ข. สิงห์บุรี
 - ค. สุพรรณบุรี
 - ง. นครสวรรค์

6. ซ็อไคเป็นสิ่งที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ของจังหวัดชัยนาท

- ก. สวนนก
- ข. สวนลิง
- ค. ศาลหลักเมือง
- ง. วัดธรรมามูลวรวิหาร

7. วัดพระบรมธาตุวรวิหาร ตั้งอยู่ในเขตอำเภอใด

- ก. อำเภอเมืองชัยนาท
- ข. อำเภอมโนรมย์
- ค. อำเภอสรรพยา
- ง. อำเภอหันคา

8. วัดปากคลองมะขามเต่า เกี่ยวข้องกับซ็อไค

- ก. หลวงพ่อโต
- ข. หลวงปู่ศุข
- ค. หลวงพ่อธรรมจักร
- ง. หลวงพ่อหลักเมือง

9. การกระทำในซ็อไคที่แสดงถึงการอนุรักษ์มรดกไทย

- ก. ต่าย เอาสีมาป้าย ทารอบ ๆ เจดีย์
- ข. ต๋อง ทิ้งขยะบริเวณด้านข้างเจดีย์
- ค. แต้ม ปีนขึ้นไปบนฐานเจดีย์
- ง. ต้อม ปัดกวาดบริเวณลานพระเจดีย์

10. วัดธรรมามูลวรวิหาร เป็นวัดคู่บ้านคู่เมืองมาแต่สมัยใด

- ก. สมัยกรุงธนบุรี
- ข. สมัยกรุงสุโขทัย
- ค. สมัยกรุงศรีอยุธยา
- ง. สมัยกรุงรัตนโกสินทร์

11. หลวงพ่อโต ประดิษฐานอยู่ที่วัดใด
- ก. วัดพิชัยนาวาส
 - ข. วัดบรมธาตุ
 - ค. วัดเขาสารพัดดี
 - ง. วัดอินทาราม
12. วัดปากคลองมะขามเฒ่า เดิมมีชื่อเรียกว่าอย่างไร
- ก. วัดบ้านเขียน
 - ข. วัดพระแก้ว
 - ค. วัดอุ้มทอง
 - ง. วัดตลุก
13. พระปรางทรงยอดกลับมะเฟือง อยู่ที่อำเภอใด
- ก. อำเภอเมืองชัยนาท
 - ข. อำเภอสรรคบุรี
 - ค. อำเภอสรรพยา
 - ง. อำเภอหันคา
14. ภาพจิตรกรรมฝาผนังที่ปรากฏอยู่ในพระอุโบสถของวัดปากคลองมะขามเฒ่า เขียนขึ้นโดย
- ก. พระพุทธรยอดฟ้าจุฬาโลก
 - ข. พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
 - ค. กรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์
 - ง. กรมพระยาดำรงราชานุภาพ
15. พระเจดีย์ที่ได้รับการยกย่องว่าเป็น “ราชินีแห่งเจดีย์” คือ
- ก. เจดีย์วัดพระแก้ว
 - ข. เจดีย์กัลปมิตรเมือง
 - ค. เจดีย์พระธาตุ
 - ง. เจดีย์ละโว้

16. พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติชัยนาทมุนี ตั้งอยู่ที่ใด

- ก. วัดธรรมามูลวรวิหาร
- ข. วัดพระบรมธาตุวรวิหาร
- ค. วัดพิชัยนาวาส
- ง. วัดพระแก้ว

17. พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติชัยนาทมุนี เป็นที่เก็บรักษาอะไร

- ก. รูปปั้นจำลองของบุคคลต่าง ๆ
- ข. เครื่องปั้นดินเผา
- ค. เครื่องลายคราม
- ง. โบราณวัตถุทางประวัติศาสตร์และโบราณคดี

18. สถานที่ท่องเที่ยวที่ทำรายได้ให้จังหวัดชัยนาทได้ดีคือข้อใด

- ก. สวนนกชัยนาท
- ข. เขื่อนเจ้าพระยา
- ค. เขื่อนเรียงหิน
- ง. สวนลิง

19. ใครเป็นผู้ริเริ่มสร้างสวนนกขึ้น

- ก. ดร.ไพรัช เคะชรินทร์
- ข. นายกุศล ศานติธรรม
- ค. นายสุนทร รั้วเหลือง
- ง. ดร.สมนึก เกิดเกษ

20. เขื่อนเจ้าพระยาจะมีน้ำเปิดน้ำจำนวนมากมาอาศัยอยู่ในช่วงเดือนใด

- ก. มกราคม
- ข. กุมภาพันธ์
- ค. มีนาคม
- ง. เมษายน

21. ศาลหลักเมืองตั้งอยู่บริเวณใดของจังหวัดชัยนาท
- ก. ริมน้ำเจ้าพระยา หน้าศาลากลางจังหวัด
 - ข. หน้าสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด
 - ค. หน้าที่ว่าการอำเภอเมืองชัยนาท
 - ง. หน้าสถานีตำรวจภูธรชัยนาท
22. เชื้อนเรียงหินนอกจากจะเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญแล้วยังมีความสำคัญด้านใดอีก
- ก. เป็นที่ตั้งร้านค้าของชุมชน
 - ข. เป็นสถานที่จัดงานสำคัญต่าง ๆ
 - ค. เป็นที่กักน้ำไว้ใช้ในการเกษตร
 - ง. เป็นสถานที่ออกกำลังกายและพักผ่อนของชาวชัยนาท
23. วัดธรรมมิกาวาส (วัดค้างคาว) อำเภอสรรคบุรี มีสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจแห่งหนึ่งคือข้อใด
- ก. สวนนก
 - ข. สวนลิง
 - ค. เจดีย์วัดพระแก้ว
 - ง. เจดีย์กลีบมะเฟือง
24. ข้อใดคือการกระทำที่แสดงถึงการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
- ก. นำหวาน เก็บเศษขยะและเศษอาหารที่นำเข้าไปรับประทานในสวนนกทิ้งลงขยะทุกครั้ง
 - ข. นำส้ม เก็บเศษขยะและเศษอาหารไปชุกไว้ข้างกอหญ้า
 - ค. นำเต้า ทิ้งขวดน้ำที่ดื่มแล้วลงข้างถนน
 - ง. นำทิพย์ ทิ้งถุงพลาสติกลงในสระน้ำ
25. จังหวัดชัยนาทตั้งอยู่ภาคใดของประเทศไทย
- ก. ภาคใต้
 - ข. ภาคเหนือ
 - ค. ภาคกลาง
 - ง. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

26. ข้อใดคือลักษณะภูมิประเทศของจังหวัดชัยนาท

- ก. พื้นที่ราบลุ่ม แม่น้ำไหลผ่าน
- ข. พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบสูง
- ค. พื้นที่ราบสูงติดชายทะเล
- ง. พื้นที่ราบสูง ภูเขาสูง

27. แม่น้ำในข้อใดไหลผ่านจังหวัดชัยนาท

- ก. แม่น้ำน้อย แม่น้ำปิง
- ข. แม่น้ำยม แม่น้ำท่าจีน
- ค. แม่น้ำน่าน แม่น้ำท่าจีน
- ง. แม่น้ำเจ้าพระยา แม่น้ำท่าจีน

28. เมืองชัยนาท มีอดีตความเป็นมาตั้งแต่สมัยใด

- ก. กรุงศรีอยุธยา
- ข. กรุงสุโขทัย
- ค. กรุงธนบุรี
- ง. ลพบุรี

29. แม่น้ำเจ้าพระยาให้ประโยชน์ต่อชาวชัยนาทในด้านใด

- ก. ค้าขาย
- ข. ประมง
- ค. อุตสาหกรรม
- ง. เกษตรกรรม

30. ตราประจำจังหวัดชัยนาทคือข้อใด

- ก. รูปพระธรรมจักร รองรับด้วยพระยาครุฑ เบื้องหลังเป็นแม่น้ำและภูเขา
- ข. วิมานลอยเหนือก้อนเมฆ
- ค. เชื้อนเจ้าพระยา
- ง. หลวงปู่ศุขฤาชา

ภาคผนวก ฅ

ชุดการเรียนการสอนเรื่องจังหวัดชัยนาท

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
Nakhon Sawan Rajabhat University

**ชุดการเรียนรู้การสอน
เรื่องจังหวัดชัยนาท**

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ส่วนประกอบของชุดการเรียนการสอนเรื่องจังหวัดชัยนาท

1. คู่มือครูซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

คำแนะนำ

ส่วนประกอบของชุดการเรียนการสอน

คำชี้แจงสำหรับผู้สอน

แผนการสอน

การจัดชั้นเรียน

สิ่งที่ครูต้องเตรียม

2. ชุดกิจกรรมสำหรับนักเรียน มีรายละเอียดดังนี้

คำชี้แจงในการใช้ชุดการเรียนการสอน

บัตรคำสั่ง

บัตรเนื้อหา

บัตรกิจกรรม

แบบฝึกหัด

แบบทดสอบหลังเรียน

คู่มือครู

ในการใช้ชุดการเรียนรู้การสอน

เรื่องจังหวัดชัยนาท

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

คำแนะนำ

ชุดการเรียนการสอนเรื่องจังหวัดชัยนาท สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 นี้ สร้างขึ้นเพื่อให้ครูนำไปใช้ในการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าเป็นกลุ่มกิจกรรม โดยยึดหลักการทำงานร่วมกันเป็นกระบวนการกลุ่ม ชุดการเรียนการสอนนี้จะทำหน้าที่เหมือนผู้ให้คำแนะนำประจำตัวนักเรียน ฉะนั้น ครูจะต้องเตรียมนักเรียนปฏิบัติตามขั้นตอนอย่างเคร่งครัดจึงจะทำให้การเรียนการสอนบังเกิดผล

ชุดการเรียนการสอนเรื่องจังหวัดชัยนาท มีทั้งหมด 4 หน่วย ดังนี้

หน่วยที่ 1 จากเมืองแพรง...มาเป็นชัยนาท

หน่วยที่ 2 บุคคลสำคัญในอดีตของจังหวัดชัยนาท

หน่วยที่ 3 ภูมิปัญญาท้องถิ่น

หน่วยที่ 4 สถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญทางประวัติศาสตร์และ

ปัจจุบัน

การจัดชั้นเรียน

การจัดชั้นเรียนเป็นกลุ่มกิจกรรม กลุ่มละ 4-6 คนและมีสื่อประกอบในการทำกิจกรรมกลุ่มละ 1 ชุด

สิ่งที่ครูต้องเตรียม

เตรียมเอกสารได้แก่

ชุดการเรียนการสอน	จำนวน 6 ชุด (1กลุ่ม /1ชุด)
บัตรคำสั่ง	จำนวน 6 ชุด (1กลุ่ม /3ซอง)
บัตรเนื้อหา	จำนวน 6 ชุด (1กลุ่ม /1ซอง)
บัตรกิจกรรม	จำนวน 6 ชุด (1กลุ่ม /1ซอง)
บัตรเฉลย	จำนวน 6 ชุด (1กลุ่ม /1ซอง)

กิจกรรมสำหรับนักเรียน

หน่วยที่ 1

จากเมืองแพรก...มาเป็นชัชนาท

คำชี้แจงสำหรับนักเรียน

ชุดการเรียนรู้การสอนที่นักเรียนศึกษาเป็นชุดการสอนเรื่องจังหวัดชัยนาท

1. ชุดการเรียนรู้การสอนเรื่องจังหวัดชัยนาท มีทั้งหมด 4 หน่วย ดังนี้

หน่วยที่ 1 จากเมืองแพรง...มาเป็นชัยนาท

หน่วยที่ 2 บุคคลสำคัญในอดีตของจังหวัดชัยนาท

หน่วยที่ 3 ภูมิปัญญาท้องถิ่น

หน่วยที่ 4 สถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญทางประวัติศาสตร์และปัจจุบัน

1. เอกสารในชุดนี้ประกอบด้วย

- บัตรคำสั่ง
- บัตรเนื้อหา
- บัตรกิจกรรม
- แบบประเมินผล

เมื่อได้รับชุดการสอนแล้วให้นักเรียนศึกษาเอกสารแต่ละรายการให้เข้าใจ

2. ในการเรียนนักเรียนจะทำงานเป็นกลุ่มให้นักเรียนร่วมมือช่วยเหลือกันทำงานได้ตามความเหมาะสม

3. นักเรียนจะทำการทดสอบก่อนเรียน และหลังเรียน เป็นรายบุคคล คะแนนของแต่ละคนจะนำมารวมเป็นคะแนนของกลุ่ม

4. หากกลุ่มใดทำคะแนนได้สูงสุด และผ่านเกณฑ์จะได้รับรางวัลติดที่ป้ายผลงานนักเรียน

บัตรคำสั่ง

คำชี้แจง

1. นักเรียนช่วยกันสำรวจสมาชิกในกลุ่มของตน ซึ่งจะประกอบด้วยสมาชิกจำนวน 4–5 คน
2. นักเรียนเลือกประธาน และเลขานุการ
3. ประธานมอบหมายงานให้ทุกคนช่วยกันศึกษาบัตรเนื้อหา สีฟ้า แล้วร่วมกันอภิปราย สรุป
4. สมาชิกทุกคนอ่านบัตรกิจกรรมสีเหลือง
5. สมาชิกทุกคนปฏิบัติกิจกรรม

เมื่อประกอบกิจกรรมเรียบร้อยแล้ว ขอให้สมาชิกทุกคนช่วยกันเก็บอุปกรณ์ในการเรียนและดูแลเรื่องความสะอาดให้เรียบร้อย

เรื่อง จากเมืองแพรง.....จนมาเป็นเมืองชัยนาท ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

เมืองชัยนาทเป็นเมืองโบราณตัวเมืองเดิมตั้งอยู่ทางแยกฝั่งขวาของแม่น้ำเจ้าพระยาที่ปากน้ำเมืองสรรค์ สันนิษฐานว่าเมืองชัยนาทน่าจะสร้างในรัชสมัยพญาเลอไทแห่งกรุงสุโขทัยระหว่างปี 1860 – 1869 ในศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหงปรากฏแต่ชื่อเมืองแพรก ชื่อเมืองชัยนาทเพิ่งมา ปรากฏหลักฐานในสมัยสมเด็จพระรามาธิบดีที่ 1 แห่งกรุงศรีอยุธยาซึ่งตรงกับปี พ.ศ. 1897 ในรัชสมัยสมเด็จพระนครินทราราชกษัตริย์องค์ที่ 6 แห่งกรุงศรีอยุธยาได้โปรดให้โอรสทั้ง 3 พระองค์ ไปครองเมืองฝ่ายเหนือโดยให้โอรสคนโตชื่อเจ้าอ้ายครองสุพรรณบุรีเจ้ายี่พระยาครองเมืองแพรก เจ้าสามพระยาครองเมืองชัยนาทบุรี ซึ่งสถาปนาให้เป็นเมืองลูกหลวง ต่อมาเมื่อสมเด็จพระนครินทราราชสวรรคตเจ้าอ้ายและเจ้ายี่แย่งชิงราชสมบัติกันที่ ณ ต.ป่าดำนแขวงกรุงเก่า ปรากฏว่าทั้งสองพระองค์สิ้นพระชนม์ทั้งคู่ เจ้าสามพระยาจึงได้ขึ้นครองราชย์ทรงพระนามว่า สมเด็จพระรามาธิบดีที่ 2

ครั้นถึงปี พ.ศ. 1994 พระเจ้าติโลกราชกษัตริย์เมืองเชียงใหม่มีอำนาจมาก หลังจากรวบรวมอาณาจักรทางเหนือไว้ได้ ก็ส่งกำลังมากวาดต้อนผู้คนถึงเมืองชัยนาท เมืองชัยนาทจึงถูกทิ้งให้เป็นเมืองร้าง ในคราวนั้นเองเวลาล่วงมาประมาณ 100 ปี ถึงรัชสมัยสมเด็จพระเจ้าจักรพรรดิ ได้ทรงสะสมอาวุธยุทธภัณฑ์เพื่อต่อสู้กับพม่า จึงเสด็จขึ้นทำพิธีมัธยมธรรมที่ชัยนาทบุรี และโปรดให้ตั้งเมืองทางฝั่งตะวันออกตรงข้ามกับเมืองเดิม ต่อมาเมืองชัยนาทยังเป็นยุทธภูมิในการสู้กับพม่าหลายครั้ง

ในสมัยกรุงธนบุรี ในสมัยที่เสียกรุงศรีอยุธยาในปี 2310 นั้น เมืองชัยนาทยังเป็นเมืองสำคัญในยุทธภูมิ กล่าวคือ เมื่อวันที่ 28 กรกฎาคม 2319 สมเด็จพระเจ้าตากสินได้ทรงยกทัพมาตั้งค่ายที่เมืองชัยนาท เพื่อขับไล่พม่าซึ่งกำลังรบติดพันกับไทยอยู่ที่นครสวรรค์หนีไปทางอุทัยธานี สมเด็จพระเจ้าตากสินทรงยกทัพติดตามเข้าศึกไปจนถึงบ้านเดิมบางนางบวชแขวงเมืองสุพรรณบุรี และโจมตีเข้าศึกจนแตกยับ ด้วยเหตุนี้จึงถือว่าวันที่ 28 กรกฎาคม เป็นวัน “สถาปนาจังหวัดชัยนาท”

ประวัตินครชนอุตะเกา

เมืองอุตะเกาตั้งอยู่ที่หมู่ 5 ต.อุตะเกา อ.มโนรมย์ จ.ชัยนาท ห่างจากตัวจังหวัด 16 กม. อยู่ติดถนนสายเอเชียเลยทางแยกชัยนาท-คาคิลี ขึ้นมาประมาณ 10 กม. ทางซ้ายมือหรือถ้าตามแผนที่แล้วฝั่งเมืองเป็นรูปสี่เหลี่ยมคางหมู มีเนื้อที่ 295 ไร่ มีลำน้ำอุตะเกา (คลองอนุศาสนนันท์) ที่เคยเป็นลำน้ำใหญ่ที่สำคัญมาตั้งแต่สมัยโบราณ ไหลผ่านทางด้านทิศตะวันตกของตัวเมือง อีกทั้งยังมีผู้เคยพบเหรียญเงินโบราณที่ยังมีครุ่่น้ำและคันดินอยู่ในสภาพดี หมู่บ้านอุตะเกาตั้งอยู่บริเวณที่มีรอยขาดของกำแพงเมืองทางด้านตะวันตกสองช่อง แสดงให้เห็นว่าเป็นช่องที่ใช้ระบายน้ำออกจากตัวเมือง การสร้างกำแพงเมืองก็ใช้วิธีการขุดดินจากลำคูถมขึ้นไป กำแพงเมืองบางช่วงยังพบก้อนหินก้อนใหญ่ ๆ มากมามีเป็นสันของกำแพงเมืองและยังสันนิษฐานได้ว่าก้อนหินเหล่านี้จะมีประโยชน์ในการใช้ถลุงและทุบที่บขี้ศึกได้อีกด้วย ริมกำแพงทางด้านในของตัวเมืองมีสระน้ำอยู่ติดกัน 2 สระ ทางด้านตะวันออกมีช่องของกำแพงเมืองกว้าง 5 เมตร ชาวบ้านเชื่อว่าน่าจะเป็นประตูเมือง จากประตูเมืองออกไปนอกเมืองทางด้านทิศเหนือประมาณ 30 เมตร พบซากเจดีย์ก่อด้วยอิฐ ฐานของเจดีย์กว้างประมาณ 18 เมตร ห่างจากตัวเมืองไปทางด้านตะวันออกเฉียงเหนือประมาณ 500 เมตร พบเสาโกลนสมัยทวาราวดี ทำด้วยหินสีเขียวจมอยู่ในพื้นดินสูงจากพื้นดิน 84 ซม. มีเส้นผ่านศูนย์กลาง 55 ซม. กำแพงเมืองด้านเหนือเป็นสันสูงมีต้นไม้ปกคลุมหนาแน่นวกไปบรรจบกับกำแพงเมืองทางด้านตะวันตก มีช่องทางระบายน้ำออกจากตัวเมืองอีกหนึ่งช่องบริเวณกลางเมืองก่อนมาทางตะวันตกและด้านเหนือ พบเนินดินขนาดใหญ่อยู่เนินหนึ่ง เป็นซากศาสนสถานขนาดใหญ่ก่อด้วยอิฐและศิลาแลงแต่เหลือแต่เพียงฐานตรงกลางมีบ่อลึก ซึ่งชาวบ้านเรียกว่าบ่อหมัน นอกจากนี้ยังมีเนินดินที่มีเศษกระเบื้องถ้วยชามมากมาย และพบเหรียญเงินขนาดใหญ่กว่าเหรียญห้าบาทในปัจจุบัน ด้านหนึ่งเป็นตราสังข์ อีกด้านหนึ่งมีรูปศรีวิฑสะและรูปปลาแปลกกว่าเหรียญเงินอื่น ๆ ที่พบในเขตเมืองนี้ ซึ่งมีตราเป็นรูปดวงอาทิตย์และอีกด้านหนึ่งเป็นรูปศรีวิฑสะสิ่งทีแสดงให้เห็นว่าเมืองอุตะเกาเป็นเมืองโบราณที่มีความสำคัญและน่าศึกษาก็คือ ภูมิประเทศและสิ่งแวดล้อมของตัวเมืองที่ตั้งของตัวเมืองนั้นเป็นที่ดอนสูงจากระดับพื้นดินธรรมดามีลักษณะเป็นเกาะรูปครึ่งวงกลม ซึ่งมีลำน้ำอุตะเกาไหลขวางตัดจากเหนือลงใต้ทางด้านตะวันตกของตัวเมือง การที่เมืองอุตะเกามีรูปร่างเป็นรูปสี่เหลี่ยมคางหมูค่อนข้างมน ก็เพื่อให้มีลักษณะเหมือนกับรูปเกาะและให้มีลักษณะเหมาะสมกับสภาพแวดล้อม ต่างจากเมืองโบราณสมัยทวาราวดีเมืองอื่น ๆ ในบริเวณใกล้เคียงคือ โดยส่วนใหญ่แล้วถ้าไม่เป็นรูปวงกลมแล้ว ก็จะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าค่อนข้างมนสภาพภูมิประเทศและสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ เมืองอุตะเกาน่าจะเป็นเมืองท่าที่มีความสำคัญเมืองหนึ่งในสมัยทวาราวดีที่ติดต่อกับกับเมืองอื่น ๆ ซึ่งอยู่เหนือบริเวณดินดอนรูปสามเหลี่ยมขึ้นไป คือเมืองโบราณในสมัยเดียวกันที่อยู่ในเขตจังหวัดนครสวรรค์ และเมืองท่าที่มีความสำคัญตอนเหนือของดินดอนรูป

สี่เหลี่ยมของแม่น้ำเจ้าพระยาก็เพราะว่ายังไม่พบเมืองสมัยทวารวดี เมืองใดที่มีขนาดใหญ่มั่นคง
แข็งแรงและตั้งอยู่ในตำแหน่งที่อำนวยความสะดวกในทางเศรษฐกิจและคมนาคมเหมือนกับเมืองอู่
ตะเกา ดังนั้นเมืองอู่ตะเกาจึงเป็นเมืองที่มีความสำคัญควรแก่การรักษาและการค้นคว้าทาง
ประวัติศาสตร์และโบราณคดีเป็นอย่างมาก

เครื่องหมายที่ใช้เป็นสัญลักษณ์ในการเขียน

แผนที่ หมายถึง สิ่ง que แสดงลักษณะของพื้นผิวโลกทั้งสิ่งที่มีอยู่ตามธรรมชาติ และสิ่ง queมนุษย์สร้างขึ้น โดยการย่อส่วนลงตามขนาด และใช้สัญลักษณ์ที่กำหนดขึ้นแทนสิ่งเหล่านั้น แสดงลงในพื้นที่ราบ

อาณาเขตติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียง

จังหวัดชัยนาทมีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดต่าง ๆ ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อ	จังหวัดนครสวรรค์ และอุทัยธานี
ทิศใต้	ติดต่อ	จังหวัดสิงห์บุรี และสุพรรณบุรี
ทิศตะวันออก	ติดต่อ	จังหวัดนครสวรรค์ และสิงห์บุรี
ทิศตะวันตก	ติดต่อ	จังหวัดสุพรรณบุรี และอุทัยธานี

บัตรเนื้อหา

แผนที่

แผนที่

แผนที่ หมายถึง สิ่ง que แสดงลักษณะของพื้นผิวโลกทั้งสิ่งที่มีอยู่ตามธรรมชาติ และสิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้น โดยการย่อส่วนลงตามขนาด และใช้สัญลักษณ์ที่กำหนดขึ้นแทนสิ่งเหล่านั้น แสดงลงในพื้นที่ราบ

อาณาเขตติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียง

จังหวัดรยนาทมีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดต่าง ๆ ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อ	จังหวัดนครสวรรค์ และอุทัยธานี
ทิศใต้	ติดต่อ	จังหวัดสิงห์บุรี และสุพรรณบุรี
ทิศตะวันออก	ติดต่อ	จังหวัดนครสวรรค์ และสิงห์บุรี
ทิศตะวันตก	ติดต่อ	จังหวัดสุพรรณบุรี และอุทัยธานี

บัตรเนื้อหา

เครื่องหมายที่ใช้เป็นสัญลักษณ์ในการเขียนแผนที่

น.	สัญลักษณ์แสดงทิศทาง		
	ด้านบน	หมายถึง	ทิศเหนือ
	ด้านล่าง	หมายถึง	ทิศใต้
	ด้านขวามือ	หมายถึง	ทิศตะวันออก
	ด้านซ้ายมือ	หมายถึง	ทิศตะวันตก
	สัญลักษณ์แสดง	ที่ตั้งอำเภอ	
	สัญลักษณ์แสดง	อาณาเขตจังหวัด	
	สัญลักษณ์แสดง	อาณาเขตอำเภอ	
	สัญลักษณ์แสดง	แม่น้ำ	
	สัญลักษณ์แสดง	เส้นทางรถไฟ	
	สัญลักษณ์แสดง	ภูเขา	

บัตรเนื้อหา

ตราประจำจังหวัดชัยนาท

รูปพระธรรมจักร รองรับด้วยพระยาครุฑ เบื้องหลังเป็นแม่น้ำและภูเขา

ความหมาย

หมายถึง สัญลักษณ์รูปธรรมจักร ที่ฝ่าพระหัตถ์ข้างขวา ของหลวงพ่อดวงพ่อดวงจักร (พระพุทธรูปปางห้ามญาติ) ที่ประดิษฐานอยู่ ณ วิหารวัดธรรมามูลวิหาร (พระอารามหลวง) ตั้งอยู่บนไหล่เขาธรรมามูล

ชาวชัยนาทมีความศรัทธา เคารพนับถือในความศักดิ์สิทธิ์ของหลวงพ่อดวงจักร เป็นอย่างยิ่ง ยอมรับว่าเป็น "พระสำคัญประจำเมืองชัยนาท" เชื่อว่า สามารถบันดาล ความร่มเย็นเป็นสุข ความอุดมสมบูรณ์ให้แก่บ้านเมืองตลอดกาลนานเทอญ

ส่วนรูปพระยาครุฑนั้น เชื่อตามความหมายที่ว่า "แม่แก่พระยาครุฑ มี ศักดานุภาพที่ยังซาบซึ้งในพระธรรมจักร อันเป็นสัญลักษณ์สูงสุดของพระพุทธศาสนา"

มาร์ชชัชนาท

เมืองชัชนาทเก่งกาจหายกล้า แต่โบราณมารุ่งเรืองลือไกล
ชาวชัชนาท สมชาติชาวไทย ทุกสิ่งพลีได้เพื่อประเทศตน

ชาวชัชนาท เก่งกาจหายกล้า ผู้ศัตรูมาไม่รู้ก็หน สึกเสื่อ
เหนื่อได้รับไม่ย่อ่น สูตายทุกคน เป็นวีรชนคนไทย

ชาวชัชนาท เก่งกาจหายกล้า แต่โบราณมาทุกคนยุคทุกสมัย
นามชัชนาทประกาศก้องซัย สมนามใหญ่ไปทุกแห่งหน

เมืองวีรชนทุกคนสู้ตาย ถ้าปฐพีไปก็ไม่มีคน
ขุนสรรคพันเรื่องเมืองชัชนาททุกคน ศัตรูต้องร้องบ่นเพราะใจเด็ดสมไทย
(ซ้ำ) มาปัจจุบันมีเชือกั้นน้ำสำคัญ ปันน้ำเลี้ยงไร่นาทำให้สมบูรณ์ศักดิ์ศรี
มาเถิดมาร่วมสามัคคี เพื่อชัชนาทเรานี้คงเป็นศรีชาติไทย

บัตรกิจกรรม

คำชี้แจง ให้นักเรียนค้นคว้าข้อมูลจากเอกสารหรือสัมภาษณ์บุคคลที่มีความรู้ เพื่อหาข้อมูลเกี่ยวกับวัฒนธรรมประจำจังหวัดชัยนาท ดังหัวข้อต่อไปนี้

ประเพณีและวันสำคัญ

วัฒนธรรมการแต่งกาย

จังหวัดชัยนาท

ภูมิปัญญาท้องถิ่น

บุคคลสำคัญ

บัตรกิจกรรม

คำชี้แจง ให้นักเรียนออกไปสัมภาษณ์บุคคลในท้องถิ่นหรือบุคคลที่มีความรู้เรื่องจังหวัดชัยนาทเกี่ยวกับสถานที่สำคัญของจังหวัดชัยนาท ในหัวข้อต่อไปนี้

1. ผู้ถูกสัมภาษณ์ชื่อ.....
อาชีพหรือตำแหน่ง.....
2. ท่านอาศัยอยู่ในจังหวัดชัยนาทนี้มานาน.....ปี
3. ท่านพอจะทราบถึงสถานที่สำคัญของจังหวัดชัยนาทและประวัติความเป็นมาว่าอย่างไรบ้างงงเล่ามาพอสังเขป
.....
.....
.....
.....
4. ท่านภูมิใจในจังหวัดของเราหรือไม่
.....
เพราะอะไร
.....
.....
5. ท่านคิดว่าถ้ามีคนมาถามถึงสถานที่ท่องเที่ยวของจังหวัดชัยนาทท่านจะแนะนำสถานที่ใดก่อน
.....
.....
6. สิ่งที่ท่านอยากจะเสนอแนะเพื่อให้พวกเราได้เกิดความรู้สึกภูมิใจในจังหวัดของเราคือ
.....
.....
.....

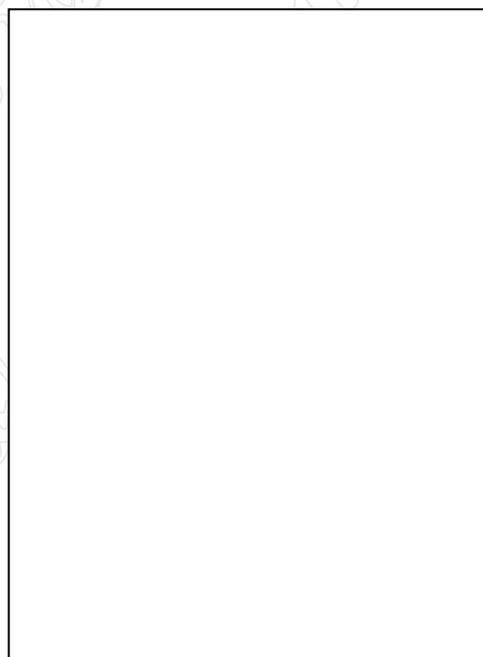
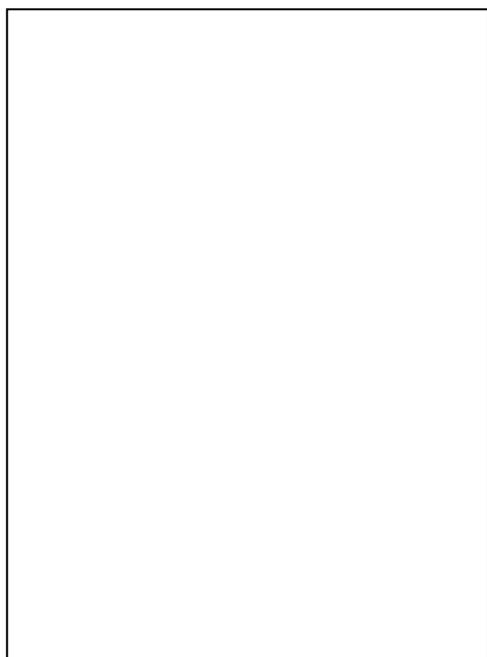
บัตรกิจกรรม

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนตอบคำถามต่อไป

1. จังหวัดชัยนาท อยู่ทางภาค.....ของประเทศไทย
2. จังหวัดของเรามีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดต่าง ๆ ดังนี้
 - 2.1 ทิศเหนือ ติดต่อกับจังหวัด.....และ
.....
 - 2.2 ทิศใต้ ติดต่อกับจังหวัด.....และ
.....
 - 2.3 ทิศตะวันออก ติดต่อกับจังหวัด..... และ
.....
 - 2.4 ทิศตะวันตก ติดต่อกับจังหวัด..... และ
.....
3. คำขวัญประจำจังหวัดชัยนาท คือ.....
.....
.....
.....
4. จงอธิบายความหมายของคำขวัญของจังหวัดชัยนาท.....
.....
.....
.....
5. ตราประจำจังหวัดชัยนาท คือ.....
.....
.....

บัตรกิจกรรม

1. ให้นักเรียนระบายสีส่วนต่างๆ ของประเทศไทย
2. ให้อาณาเขตที่แสดงอาณาเขตของจังหวัดชัยนาท
3. ให้นักเรียนค้นคว้าข้อมูลจำนวนอำเภอในจังหวัดชัยนาท

สรุปจากภาพ

ชัยนาทมี.....อำเภอ

ได้แก่

.....

.....

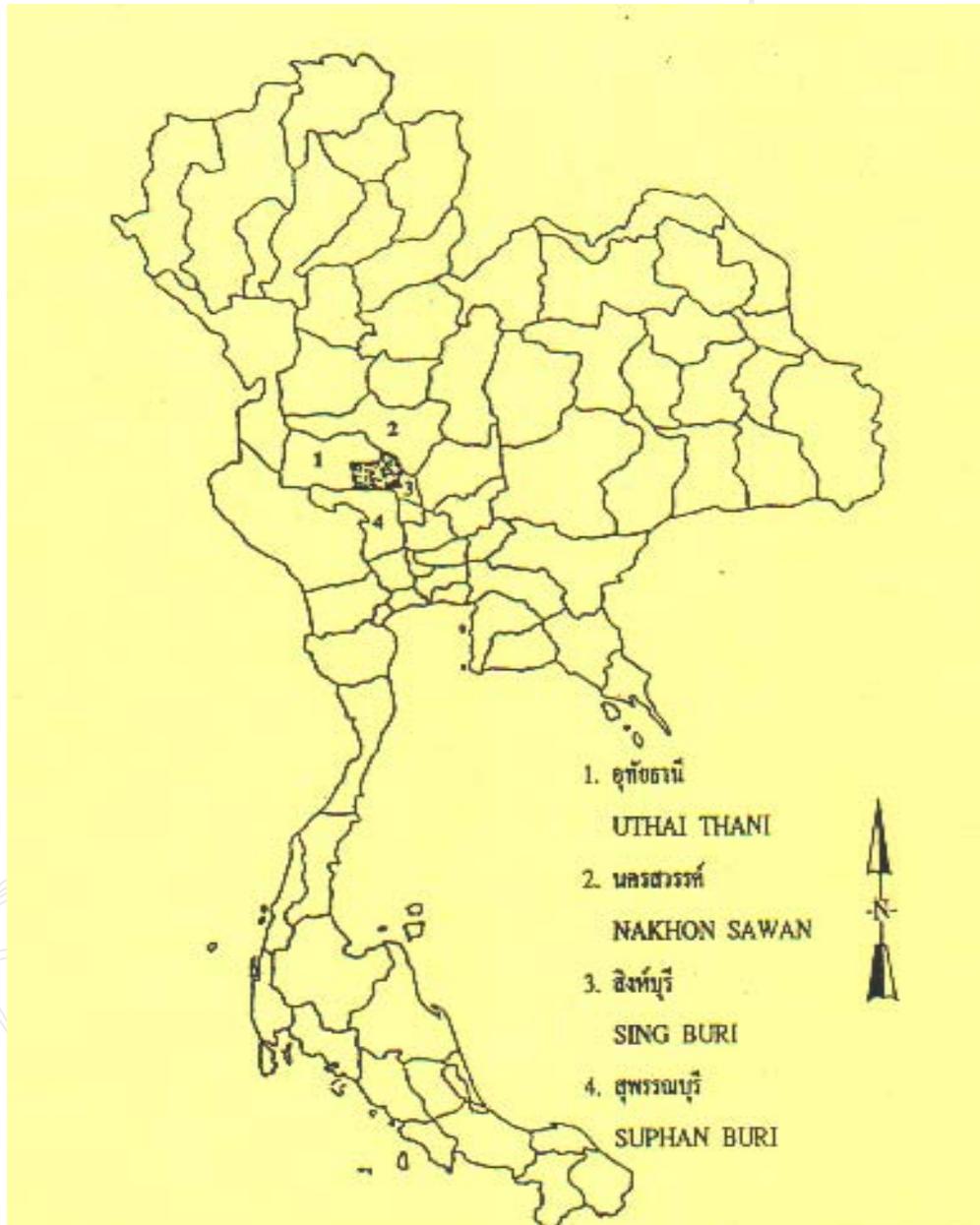
เอกลักษณ์ประจำจังหวัดชัยนาทคือ

.....

.....

.....

แผนที่ประเทศไทย

กิจกรรมสำหรับนักเรียน

หน่วยที่ 2

บุคคลสำคัญในอดีตของจังหวัดชัยนาท

คำชี้แจงสำหรับนักเรียน

ชุดการเรียนการสอนที่นักเรียนศึกษาเป็นชุดการสอนเรื่องจังหวัดชัยนาท

1. ชุดการเรียนการสอนเรื่องจังหวัดชัยนาท มีทั้งหมด 4 หน่วย ดังนี้

หน่วยที่ 1 จากเมืองแพรก...มาเป็นชัยนาท

หน่วยที่ 2 บุคคลสำคัญในอดีตของจังหวัดชัยนาท

หน่วยที่ 3 ภูมิปัญญาท้องถิ่น

หน่วยที่ 4 สถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญทางประวัติศาสตร์และปัจจุบัน

2. เอกสารในชุดนี้ประกอบด้วย

บัตรคำสั่ง

บัตรเนื้อหา

บัตรกิจกรรม

แบบประเมินผล

เมื่อได้รับชุดการสอนแล้วให้นักเรียนศึกษาเอกสารแต่ละรายการให้เข้าใจ

3. ในการเรียนนักเรียนจะทำงานเป็นกลุ่มให้นักเรียนร่วมมือช่วยเหลือกัน

ทำงานได้ตามความเหมาะสม

4. นักเรียนจะทำการทดสอบก่อนเรียน และหลังเรียน เป็นรายบุคคล คะแนน

ของแต่ละคนจะนำมารวมเป็นคะแนนของกลุ่ม

5. หากกลุ่มใดทำคะแนนได้สูงสุด และผ่านเกณฑ์จะได้รับรางวัลติดที่

ป้ายผลงานนักเรียน

บัตรคำสั่ง

คำชี้แจง

1. นักเรียนช่วยกันสำรวจสมาชิกในกลุ่มของตน ซึ่งจะประกอบด้วยสมาชิกจำนวน 4–5 คน
2. นักเรียนเลือกประธาน และเลขานุการ
3. ประธานมอบหมายงานให้ทุกคนช่วยกันศึกษาบัตรเนื้อหา สีฟ้า แล้วร่วมกันอภิปราย สรุป
4. สมาชิกทุกคนอ่านบัตรกิจกรรมสีเหลือง
5. สมาชิกทุกคนปฏิบัติกิจกรรม

เมื่อประกอบกิจกรรมเรียบร้อยแล้ว ขอให้สมาชิกทุกคนช่วยกันเก็บอุปกรณ์ในการเรียนและดูแลเรื่องความสะอาดให้เรียบร้อย

บัตรเนื้อหา

พระครูวิมลคุณากร (สุข เกสโร) หรือหลวงปู่สุข

ประวัติ

พระครูวิมลคุณากร (สุข) ถือกำเนิดในตระกูล "เกษเวชสุริยา" โดยมีคุณพ่อนาม เกศเวชสุริยา เป็นโยมบิดา คุณแม่ทองดี เกศเวชสุริยา เป็นโยมมารดา เมื่อปีฉลู พุทธศักราช ๒๓๕๐ ที่อำเภอวัดสิงห์ จังหวัดชัยนาท มีพี่น้องรวมบิดามารดาเดียวกัน รวม ๘ คน

คนแรก พระครูวิมลคุณากร (สุข)

คนที่ ๒ นางอำ

คนที่ ๓ นายลุง

คนที่ ๔ นายไข

คนที่ ๕ นายสิน

คนที่ ๖ นายมี

คนที่ ๗ นายขำ

คนที่ ๘ นายพลอย

คนที่ ๙ หลวงพ่อปลื้ม (เจ้าอาวาสวัดปากคลองมะขามเฒ่า องค์ต่อมาจากหลวงปู่สุข)

ครอบครัวท่านพักอาศัยอยู่เขตอำเภอวัดสิงห์ จังหวัดชัยนาท ประกอบอาชีพค้าขายและทำสวนเล็ก ๆ น้อย ๆ อยู่ตลอดมา และแต่งงานกับ นางสาวสมบูรณ์ ที่จังหวัดนนทบุรี และมีลูกชายชื่อ นายสอน เกศเวชสุริยา

เมื่ออายุได้ ๒๒ ปี ก็อุปสมบทที่วัดโพธิ์ทองล่าง โดยมีพระอาจารย์เชย จันทศิริ เจ้าอาวาสวัดโพธิ์ทองล่างเป็นอุปัชฌาย์ พระอาจารย์เชย ได้คอยสั่งสอนชี้แนะแนวทางต่าง ๆ ในการปฏิบัติ วิปัสสนากรรมฐาน แนวทางแห่งกสิณ วิธีสร้างสมาธิให้กับหลวงปู่ได้ศึกษาและปฏิบัติ พร้อมทั้งคอยกำกับดูแล

ใกล้ชิด รวมทั้งสอนเขียนอ่านอักษรขอม พร้อมทั้งวิชาไสยศาสตร์ เวทย์มนต์คาถา การปลุกเสก อธิษฐานต่าง ๆ ให้กับหลวงปู่ ประกอบด้วยเพื่อเป็นทางอันหนึ่งที่จะช่วยให้สมาธิบังเกิด ความแน่วแน่เป็นเอกอัครมณเฑียรยิ่งขึ้น หลวงปู่สุขเป็นผู้ที่มีพรสวรรค์ทางด้านไสยศาสตร์เป็นอย่างมากอยู่แล้ว ท่านจึงเล่าเรียนและสามารถทำของปลุกเสกได้ขลังและศักดิ์สิทธิ์ได้อย่างรวดเร็วเป็นที่พอใจของพระอาจารย์เซยเป็นอย่างมาก

นอกจากนี้หลวงปู่สุข ได้ไปพำนักที่วัดสามง่าม อำเภอปทุมวัน และวัดชนะสงคราม กรุงเทพมหานคร หลังจากนั้นได้เริ่มธุดงค์ไปในท้องที่ไกล ชุมชนในป่าเขาถ้ำนาไพร แสวงหาความวิเวกเพื่อบำเพ็ญญาณสมาธิ และแสวงหาหนทางแห่งปัญญาเพื่อความหลุดพ้นต่อไป พ.ศ. ๒๔๓๕ ได้เดินทางผ่านจังหวัดชัยนาท จึงได้แวะเข้าไปที่อำเภอวัดสิงห์ เพื่อเยี่ยมเยียนโยมมารดา และญาติสนิทมิตรสหายของท่านซึ่งได้จากไปตั้งแต่ยังอยู่ในวัยแรกรุ่ง จึงได้นิมนต์ให้หลวงปู่อยู่จำ พรรษาที่วัดมะขามเฒ่า ซึ่งเป็นวัดใกล้บ้านนั่นเอง บรรดาญาติโยมคนรู้จักแวะเวียนมาพบปะสนทนาและกราบไหว้เป็นประจำ เมื่อมีเรื่องเดือดร้อนใจท่านก็ใช้วิชาความรู้เท่าที่มีปิดเป่าไปในทุก ๆ รายไป บางรายที่ต้องเดินทางไปค้าขายในต่างถิ่น ท่านก็จะให้ศีลให้พร ประพรม น้ำพระพุทธมนต์ให้เพื่อให้แคล้วคลาดจากภัยอันตรายและค้าขายได้กำไรกลับมา ประกอบกับหลวงปู่สุขมีศรัทธาวิญญูที่นำเลื่อมใสและความขลัง ความศักดิ์สิทธิ์ของท่าน ทำให้บรรดาชาวเรือที่ผ่านหน้าวัดของท่านเมื่อมีโอกาสก็จะหยุดพักเพื่อขึ้นมานมัสการกราบไหว้ครอบป้องกันภัยอันตรายต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้ และเพื่อให้การทำมาค้าขายได้ผลดี

วัดอุ้มงคลของหลวงปู่สุข มีพลังแห่งพลาณภาพที่ปรากฏแก่บรรดาชาวเรือ จนเป็นที่โจษขานไปทั่วไป พรที่ท่านให้ขลังสมเจตนาของผู้ที่ได้รับ ในช่วงตั้งแต่ปีพุทธศักราช ๒๔๕๐ เป็นต้นมา ชื่อเสียงเกียรติคุณของหลวงปู่ สุข ในความขลังและศักดิ์สิทธิ์ ในด้านวิชาอาคมไสยศาสตร์ต่าง ๆ เป็นที่

รู้จักและศรัทธาแก่ ผู้คนในเขตท้องถิ่นต่าง ๆ ทั้งจังหวัดใกล้เคียงและไกล และใน กรุงเทพมหานคร เมื่อท่านเดินทางไปกรุงเทพมหานคร ท่านจะพำนักในวังของกรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์ ซึ่งได้จัดสร้างเป็นกุฏิหลังเล็ก ๆ ไว้ริมสระภายในวังของพระองค์, วัดสามง่าม อำเภอปทุมวัน และที่วัดอนงคาราม เพื่อปฏิบัติธรรมาภิบาลสมเด็จพระพุฒาจารย์ (นวม) ซึ่งเป็นที่สนิทสนมคุ้นเคยกันและกันอย่างยิ่งองค์หนึ่ง

หลวงปู่ศุข หรือพระครูวิมลคุณากร ปรมจารย์ผู้ยิ่งใหญ่แห่งสำนักวัดมะขามเฒ่า อำเภอวัดสิงห์ จังหวัดชัยนาท ผู้มีชื่อเสียงเกียรติคุณทางด้าน ไสยศาสตร์อิทธิปาฏิหาริย์ในทุก ๆ ด้าน จากอดีตจนถึงปัจจุบัน ได้ถึงแก่กาลมรณภาพเมื่อวันที่ ๒๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๖๖ ด้วยโรคชรา ขณะอายุของท่านได้ ๗๖ ปี การจากไปของหลวงปู่ศุข ยังความเศร้าโศกอาลัยและเสียใจอย่างสุดซึ้งมาสู่บรรดาลูกศิษย์ลูกหา และผู้ที่มีความเคารพศรัทธาเลื่อมใสในตัวท่านเป็นอย่างยิ่ง

บัตรเนื้อหา

ประวัติขุนสรรค์

ขุนสรรค์ เป็นชาวเมืองสรรคบุรี เดิมมีตำแหน่งเป็นกำนันอยู่ในตำบลไคตำบลหนึ่งในเมืองสรรคบุรี เป็นผู้มีฝีมือในอาวุธเพลงดาบ และมีความสามารถในการยิงปืนแม่น เป็นคนกล้าหาญ ขอมเสียดชะชีวิตเพื่อต่อสู้กับข้าศึกจนได้รับการยกย่องให้เป็นหัวหน้าคนไทยคนหนึ่งของค่ายบางระจัน ต่อสู้กับพม่าในสงครามก่อนเสียอยุธยาครั้งที่ ๒

สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ ทรงพิมพ์ไว้ในหนังสือ "ไทยรบพม่า" ไว้ตอนหนึ่งว่า "ชาวบ้านรวบรวมชายฉกรรจ์ไว้ได้ ๔๐๐ คน มีหัวหน้าชื่อ ขุนสรรค์ พันเรื่องเป็นกำนัน นายทองเหม็น นายจัน หนวดเขียว นายทอง แสงใหญ่ ช่วยกันตั้งค่ายขึ้น ได้นิมนต์พระอาจารย์ ธรรมโชติ วัดเขาบางบัว แขวงเมืองสุพรรณบุรี ซึ่งชาวบ้านนับถือว่าเป็นผู้รู้วิทยาคม มาเป็นกำลังใจ อนุสรณ์แห่งความหลังยังปรากฏอยู่คือ ซากโบสถ์ วิหาร และบ่อน้ำศักดิ์สิทธิ์ เวลาชาวบ้านบางระจันจะออกรบ พระอาจารย์ธรรมโชติ ได้ให้ทุกคนลงอาบน้ำในสระนี้ ถือว่าเป็นบ่อน้ำศักดิ์สิทธิ์ และมหัศจรรย์ ปรากฏว่าชาวบ้านบางระจันสามารถต่อสู้พม่าเอาชนะได้ถึง ๗ ครั้ง ๗ วัน จนพม่าหวั่นไหวเกรงกลัวฝีมือคนไทยในการรบพุ่งของชาวบ้านบางระจัน"

ชาวบ้านบางระจันสามารถต่อสู้ชนะพม่าได้ถึง ๗ ครั้ง เนเมียวสีหบดี แม่ทัพพม่า มีความหนักใจมากที่คนไทยเพียง ๔๐๐ คน ชนะพม่าผู้ที่มีกำลังฝีมือและกำลังพลที่เหนือกว่าหลายเท่า จึงได้เปลี่ยนกลยุทธ์ใหม่เพียงตั้งรับฝ่ายเดียว ใช้ปืนใหญ่ระดมยิงชาวบ้านค่ายบางระจันล้มตายเป็นจำนวนมาก ชาวบ้านบางระจันขอปืนใหญ่จากอยุธยา แต่ก็ไม่ได้รับความช่วยเหลือจึงหล่อปืนใหญ่ขึ้นใช้เอง แต่ก็ล้มเหลว ผู้นำชาวบ้านชั้นหัวหน้าออกรบถูกพม่าฆ่าตายไปทีละคนสองคน เหลือเพียงขุนสรรค์ที่ยังยืนหยัดต่อสู้พม่า ขุนสรรค์ไม่เคยหวั่นไหวถึงแม้รู้ว่าไม่มีทางเอาชนะพม่าได้ ขอสู้ตายจนวาระสุดท้ายเพื่อชาติไทย และได้นำชาวบ้านบางระจันที่เหลืออยู่ปืนค่ายพม่าบุกเข้าไปถึงภายในค่าย ตกอยู่ในวงล้อมที่แน่นหนา และถูกพม่าฆ่าตายในที่สุด เมื่อสิ้นขุนสรรค์ ต่อมาไม่นานค่ายบางระจันก็เสียแก่พม่า เมื่อเดือน ๗ ปีจอ พ.ศ. ๒๓๐๕

เกียรติคุณที่ได้รับ

จากความกล้าหาญ ยอมเสียสละชีวิตต่อสู้กับข้าศึกเพื่อประเทศชาติของขุนสรรค์ ชาวไทยและชาวชัชนาท ขกย่องเทิดทูนว่าขุนสรรค์เป็น "วีรบุรุษแห่งลุ่มน้ำน้อย" ชาวชัชนาทได้ร่วมกันสละทรัพย์เพื่อสร้างอนุสาวรีย์ "ขุนสรรค์" เมื่อวันที่ ๕ เมษายน พ.ศ. ๒๕๒๕ ประดิษฐานไว้ ณ หน้าที่ว่าการอำเภอสรรคบุรี

กิจกรรมสำหรับนักเรียน

หน่วยที่ 3

ภูมิปัญญาท้องถิ่น

คำชี้แจงสำหรับนักเรียน

ชุดการเรียนการสอนที่นักเรียนศึกษาเป็นชุดการสอนเรื่องจังหวัดชัยนาท

1. ชุดการเรียนการสอนเรื่องจังหวัดชัยนาท มีทั้งหมด 4 หน่วย ดังนี้

หน่วยที่ 1 จากเมืองแพรก...มาเป็นชัยนาท

หน่วยที่ 2 บุคคลสำคัญในอดีตของจังหวัดชัยนาท

หน่วยที่ 3 ภูมิปัญญาท้องถิ่น

หน่วยที่ 4 สถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญทางประวัติศาสตร์และปัจจุบัน

2. เอกสารในชุดนี้ประกอบด้วย

บัตรคำสั่ง

บัตรเนื้อหา

บัตรกิจกรรม

แบบประเมินผล

เมื่อได้รับชุดการสอนแล้วให้นักเรียนศึกษาเอกสารแต่ละรายการให้เข้าใจ

3. ในการเรียนนักเรียนจะทำงานเป็นกลุ่มให้นักเรียนร่วมมือช่วยเหลือกัน

ทำงานได้ตามความเหมาะสม

4. นักเรียนจะทำการทดสอบก่อนเรียน และหลังเรียน เป็นรายบุคคล คะแนน

ของแต่ละคนจะนำมารวมเป็นคะแนนของกลุ่ม

5. หากกลุ่มใดทำคะแนนได้สูงสุด และผ่านเกณฑ์จะได้รับรางวัลติดที่

ป้ายผลงานนักเรียน

บัตรคำสั่ง

คำชี้แจง

1. นักเรียนช่วยกันสำรวจสมาชิกในกลุ่มของตน ซึ่งจะประกอบด้วยสมาชิกจำนวน 4 – 5 คน
2. นักเรียนเลือกประธาน และเลขานุการ
3. ประธานมอบหมายงานให้ทุกคนช่วยกันศึกษาบัตรเนื้อหา สีฟ้า แล้วร่วมกันอภิปราย สรุป
4. สมาชิกทุกคนอ่านบัตรกิจกรรมสีเหลือง
5. สมาชิกทุกคนปฏิบัติกิจกรรม

เมื่อประกอบกิจกรรมเรียบร้อยแล้ว ขอให้สมาชิกทุกคนช่วยกันเก็บอุปกรณ์ในการเรียนและดูแลเรื่องความสะอาดให้เรียบร้อย

บัตรเนื้อหา

ภูมิปัญญาของคนชัชนาท ได้ถ่ายทอดออกมาเป็นผลิตภัณฑ์อันหลากหลายจากฝีมือของชาวนา ในจังหวัดนี้ อาทิ ที่นอนดักกะนอน ไม้จิ้มฟันหาดท่า หัตถศิลป์เครื่องเบญจรงค์ หัตถกรรมกะลามะพร้าว และส้มโอในเขตอำเภอเมือง หัตถกรรมจักสานหวาย หัตถกรรมจักสานไม้ไผ่ หัตถกรรมจักสานผักตบชวา และส้มโอในเขตอำเภอเมืองโนรมย์ เปลญวน ผักตบชวา และแชมพูสมุนไพรในเขตอำเภอสรรพยา ไม้กวาดดอกหญ้าที่อำเภอวัดสิงห์ ผ้าทอบ้านเนินขาม ที่อำเภอหันคา น้ำตาลปึกบ้านห้วยกรด และ ข้าวซ้อมมือวัดหัวตะพาน อำเภอสรรคบุรี

ภูมิปัญญาของคนชัชนาท ในแต่ละพื้นที่นับว่ามีความสำคัญโดยเกิดขึ้นจากแนวคิดอย่างอิสระของผู้คนที่นี่ ซึ่งผลงานแต่ละประเภทนั้นมีคุณค่าอยู่ในตัวเอง อันสะท้อนให้เห็นได้จากการยอมรับจากคนทั่วประเทศ และชาวต่างชาติที่เดินทางมาเยือน

สวนส้มโอ ในเขตอำเภอเมือง เป็นตัวอย่างหนึ่งจากความพยายามของเกษตรกรผู้ยึดอาชีพทำนากันมานับนาน แต่ขาดอำนาจต่อรองในด้านราคา หลังจากการเก็บเกี่ยวผลผลิต ประกอบกับความเสียหายที่เกิดขึ้นก่อนหน้านี้จากชาวสวนในพื้นที่อำเภอเมืองโนรมย์ คนในเขตเมืองจึงทดลองเปลี่ยนสภาพจากผืนนามาเป็นสวนส้มโอ ซึ่งใช้ระยะเวลาหลายปีจนประสบผลสำเร็จ สามารถยึดเป็นอาชีพจนเกษตรกรส่วนหนึ่งตั้งตัวได้จากการเปลี่ยนแปลงอาชีพ

ส่วนหัตถศิลป์จากเครื่องเบญจรงค์ที่คนทั่วไปรู้จักเจ้าของกิจการในนาม “ป่าเล็ก” นั้น ถือเป็นอีกหนึ่งในอาชีพของคนที่นี่ ที่สามารถรังสรรค์ผลงานอันวิจิตรบรรจง ถ่ายทอดลงบนเครื่องถ้วยชามและภาชนะเซรามิก จนได้รับการยอมรับในฝีมือจากคนในพื้นที่ และยังเป็นสินค้าที่สามารถส่งไปจำหน่ายยังพื้นที่จังหวัดอื่น ๆ นับเป็นอีกจุดหนึ่งของความพยายาม และก่อให้เกิดการสร้างงานให้คนรุ่นใหม่ในพื้นที่อีกด้วย โดยไม่หันหน้าเข้าไปเผชิญโชคในเมืองหลวงอย่างไร้รู้จุดหมาย

สำหรับที่อำเภอเมืองนอกเหนือจากส้มโออันมีชื่อมายาวนานแล้ว หัตถกรรมเครื่องจักสานด้วยหวายและไม้ไผ่ของชาวบ้านย่านหาดมะตูม ตำบลศิลาदानเป็นอีกหนึ่งในผลงานที่ทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศต่างยอมรับว่าเป็นหนึ่ง โดยเฉพาะกระจาดหัวฝาปิด ที่ผู้ทำใช้วิธีการสานแบบขกดอกโดยเน้นสีเปลือกของผิวไผ่สลับกับสีเนื้อไผ่ถ่ายทอดผลงานออกมาเป็นกระจาดใบสวย

ได้อย่างน่าทึ่ง และแม้จะใช้ระยะเวลาในการทำหลายวันกว่าจะเสร็จสิ้นสักหนึ่งชิ้น แต่เมื่อเทียบกับราคาคำนับว่าคุ้มค่าสำหรับผู้ซื้อทีเดียว

ด้านหัตถศิลป์ผ้าทอมือที่บ้านเนินขาม ในเขตกิ่งอำเภอเนินขาม ที่อำเภอหันคา นับเป็นอีกหนึ่งในภูมิปัญญาของคนไทยเชื้อสายลาวเวียงจันทน์ที่บรรพบุรุษของพวกเขาอพยพมาตั้งถิ่นฐานในพื้นที่นี้มานานแล้ว และได้ถ่ายทอดศิลปะการถักทอเส้นไหมและใยด้าย จนเกิดผลงานผ้าทอใหม่ มัดหมี่ ผ้าทอใหม่พื้น ผ้าทอลายตีนจก และผ้าทอสับจิด อันเป็นเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นที่ผู้คนต่างบ้านต่างเมืองให้การยอมรับว่าสวยงามอย่างแท้จริงและจนถึงวันนี้ กลุ่มคนไทยเชื้อสายลาวเวียงจันทน์ยังคงสร้างสรรค์ผลงานโดยมีการจัดตั้งรวมกันเป็นกลุ่มแม่บ้านประดิษฐ์เป็นผ้าทอผืนสวย จนไม่ทันต่อความต้องการ

จากหันคาไปที่สรรคบุรีพื้นที่แห่งนี้มีของดีที่ต้องเอ่ยถึง นั่นก็คือ น้ำตาลปึกบ้านห้วยกรด คนชยันตาในย่านนี้ดำเนินวิถีชีวิตเยี่ยงชาวนาไทยทุกกระเบียดนิ้ว และเป็นเพราะพื้นที่นี้มีตาลโตดกขึ้นอยู่ทั่วไป อาชีพคนปาดตาลจึงเกิดขึ้นควบคู่กันไป ดังนั้น ในทุกเช้าของวันใหม่ ก่อนแสงอาทิตย์สาดแผ่รังสี ขณะที่ผู้คนส่วนใหญ่ต่างหลับใหลอย่างอืด คนอีกส่วนหนึ่งจะถูกขึ้นจัดแจงสัมภาระที่จำเป็นโดยเฉพาะมีดเหน็บคมกริบ และกระบอกลไฟ ปิ่นทะยานขึ้นสู่ยอดตาล ตามพะองค้ำที่ทอดตัวจากพื้น สู่ยอดเผยให้เห็นเงาตะกุ่มที่ป็นปายขึ้นไป จะกลับลงสู่พื้นอย่างรวดเร็ว พร้อมน้ำตาลสดหอมหวาน ซึ่งจะถูกรับสภาพเป็นน้ำตาลปึกหลังจากถูกขนย้ายไปถึงบ้าน ในเขตพื้นที่อำเภอสรรพยาได้รวมตัวกันสร้างสรรค์ผลงานอันหลากหลายเพื่อนำมาสู่รายได้เสริมผลงานของกลุ่มแม่บ้านสวนลำไย มีทั้งแชมพูสระผมและครีมนวด ที่ทำมาจากพืชสมุนไพรภายในครัวเรือน เช่น ดอกอัญชัน ขมิ้นชัน ผลมะกรูด และว่านหางจระเข้ รวมถึงครีมอาบน้ำสมุนไพรและน้ำยาล้างจาน โดยทุกอย่างทำขึ้นเองและมีคุณภาพไม่แพ้ผลิตภัณฑ์ที่โหมโฆษณาทางสื่อทั่วไป นอกจากนี้ยังรวมถึงการทำพริกแกงประเภทต่าง ๆ ที่ใช้วัตถุดิบจากชาวบ้านในพื้นที่ ก่อให้เกิดรายได้ภายในหมู่บ้านและเขตใกล้เคียง จึงเป็นอีกหนึ่งในภูมิปัญญา

บัตรเนื้อหา

พิธีกวนข้าวทิพย์ หรือ ข้าวมธุปายาส

ตามประวัติสมัยพุทธกาล เชื่อกันว่า นางสุชาดาได้ทำ ข้าวทิพย์ หรือข้าวมธุปายาส ถวายพระพุทธเจ้าก่อนที่พระองค์จะได้ตรัสรู้ในวันเพ็ญเดือนสิบสอง

ดังนั้นชาวพุทธจึงถือว่า ข้าวทิพย์หรือข้าวมธุปายาสเป็นอาหารทิพย์และได้ทำเพื่อถวายแด่ พระสงฆ์ในฤดูก่อนเดือนสิบสอง

เนื่องจากวัสดุที่สำคัญในการทำข้าวทิพย์ คือ น้ำข้าวจากต้นข้าวที่กำลังเป็นน้ามนในประเทศไทย เชื่อกันว่ามีหลายจังหวัดที่ทำสืบเนื่องกันมาเป็นเวลานานถึงปัจจุบัน แต่สำหรับ จังหวัดชัยนาท มีทำกันตลอดมาที่ตำบลเสือโฮก อำเภอเมือง ทำกันแทบทุกหมู่บ้าน แต่ปัจจุบันนี้ที่ทำกันตลอดมาทุกปีจนถึงเป็นประเพณีก็มีอยู่ที่หมู่บ้านหนองพังนาค หมู่ที่ 7 ตำบลเสือโฮก อำเภอเมือง โดยที่ในตอนบ่ายของวันที่ 4 ธันวาคม ของทุกปี ชาวบ้านจะนำ น้ำข้าวที่เรียกว่าน้ามนข้าว นมสด น้ำตาลทราย น้ำตาลโตนด ถั่วลิสงคั่ว งาคั่ว มะพร้าวขูด เนย นำไปที่วัดดอนเย็นพระจะเจริญพระพุทธรมณต์ แล้วจะเริ่มกวน

โดยทางหมู่บ้านจะหาสาวพรหมจรรย์ เป็นผู้ลงมือกวนก่อนทุกครั้งกระทำต่อจากนั้น ชาวบ้านจะช่วยกันกวนไปเรื่อย ๆ จนกว่าจะแข็งตัวโดยจะใส่เครื่องปรุงตามที่กล่าวมาแล้วลงไปเรื่อย ๆ ตามที่คนปรุงจะสั่ง ใช้เวลากวนประมาณ 5-6 ชั่วโมง เมื่อเสร็จแล้วชาวบ้านจะแบ่งขนมนี้ไว้เป็นส่วน ๆ เช่น ส่วนหนึ่งจะเก็บไว้ถวายพระสงฆ์ที่วัด ในตอนเช้า ส่วนหนึ่งจะนำไปถวายพระสงฆ์ตามวัดอื่น ๆ และที่ศาลากลางจังหวัดเนื่องในงานวันเฉลิมพระชนมพรรษาอีก ส่วนหนึ่งจะไว้แจกชาวบ้านทุกครัวเรือน หากใครกินแล้วถือว่าเป็นอาหารทิพย์

หากท่านผู้ใดสนใจจะใคร่ดูพิธีกวนข้าวทิพย์หรือข้าวมธุปายาส แล้วขอเชิญไปดูได้ที่วัดหนองพังนาค บ้านหนองพังนาค หมู่ที่ 7 ตำบลเสือโฮก อำเภอเมือง จังหวัดชัยนาท อยู่ติดกับสี่แยกเอเชียตาคลี ในราวเดือนธันวาคมของทุกปี

การละเล่นพื้นบ้าน

การละเล่นพื้นบ้าน การละเล่นพื้นเมืองของชาวชัยนาทที่ได้เล่นสืบกันต่อ ๆ มา ก็มีความคล้ายคลึงกับการละเล่นพื้นเมืองของประชาชนในจังหวัดภาคกลางโดยทั่ว ๆ ไป แต่มีการละเล่นพื้นเมืองที่นับว่าแปลกกว่าจังหวัดอื่น ได้แก่

การเล่นเพลงเรือบก

เข้าใจว่าแต่เดิมก็เล่นเพลงเรือกันเหมือนเช่นชาวภาคกลางทั่ว ๆ ไป เพราะยังใช้ลำน้ำเป็นเส้นทางสัญจรไปมาอยู่ แต่เมื่อมีถนนหนทางสะดวกสบายก็เลิกไปแต่พอถึงฤดูเทศกาลที่เคยเล่นเพลงเรืออย่างสนุกสนานก็ไม่มีอีกแล้ว ชาวบ้านตำบลบางซุด อำเภอสรรคบุรี จึงคิดคิดแปลงการเล่นเพลงเรือ มาเป็นเพลงเรือบกเพื่อเล่นในเทศกาลเชื่อมความสัมพันธ์ และความเพลิดเพลิน โดยทำเป็นเรือจำลอง มีคนลงไปอยู่ในเรือจำลองผูกโครงเรือแขวนบนป่า ผู้เล่นส่วนใหญ่จะเป็นผู้หญิงประมาณ 20 คน มีนักดนตรีเดินนำหน้าส่วนเนื้อเพลงก็เป็นแบบพื้นบ้าน เช่น

วันนี้วันดี น้องพี่พายเรือลงเล่น หนุ่มสาวเนื้อเย็น ลงเรือพายเล่นในลำคลองพายไปพายไปน้ำใสทำไมไหลเชี่ยว โอ้มาคนเดียน้ำเชี่ยวก็อุตส่าห์พายมา เป็นต้น

บัตรเนื้อหา

รำโทนหรือรำมะนา

รำโทนหรือรำมะนาเป็นการละเล่นพื้นบ้านของชาวตำบลห้วยกรด อำเภอสรรคบุรี จังหวัดชัยนาท จากการสอบถามผู้เฒ่าผู้แก่ว่ารำโทนหรือรำมะนานี้ชาวบ้านห้วยกรดได้เริ่มเล่นกันโดยการริเริ่มของนายหริ่ม คล้ายจันทร์ อดีตกำนันตำบลห้วยกรดประมาณ พ.ศ. 2485 สมัยของจอมพล ป.พิบูลสงคราม

การรำโทนหรือรำมะนาได้เล่นกันมาจนถึง พ.ศ. 2493 สำหรับในงานตรุษงาน สงกรานต์ งานบวชนาค งานมงคลสมรส และงานสนุกสนานรื่นเริงต่างๆ เริ่มเล่นกันอย่างจริงจังใน พ.ศ. 2516 โดยได้มีการเข้าประกวดตามงานวัดภายในอำเภอ และจังหวัด จนได้รับรางวัลที่ 1 มาโดยตลอด จนสามารถส่งเข้าประกวดแข่งขันในต่างจังหวัดได้ เช่น ไปแข่งที่ วิทยาลัยครูนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ และได้รับรางวัล

ลักษณะการเล่น ประกอบด้วยเครื่องดนตรีที่มีชื่อเรียกว่า “กลองรำมะนา” เป็นกลองที่มีรูปร่างเหมือนกลองเล่นลำตัด มีการร้องเพลงประกอบได้ตอบกันไปมาคล้ายลำตัดแต่ใช้เพลงรำวงในสมัยจอมพล ป.พิบูลสงคราม ร้องขึ้นต้นและลงท้าย เช่น เพลงโห้เจ้าช่อมาลี เพลงดวงจันทร์ เพลงลำเถิดลำ เพลงคืนกับฟ้า เพลงลำเถิดแม่งามงอน เพลงรอยจริงหล่อจริง เพลงปลับปลิง และนำเพลงรำวงมาตรฐานในปัจจุบันมาดัดแปลงในเข้ากับการละเล่นรำมะนาได้อย่างเหมาะสม

ในปัจจุบันนี้ ได้มีการถ่ายทอดการละเล่นรำมะนาให้แก่เยาวชนรุ่นหลัง เช่นมีการสอนร้องและเล่นรำมะนาที่โรงเรียนวัดจันทร์ หมู่ที่ 15 ตำบลห้วยกรด อำเภอสรรคบุรี จังหวัดชัยนาท และพวกแม่เพลง พ่อเพลงได้ถ่ายทอดให้แก่ลูกหลานของพวกเขาไปแล้ว

บัตรเนื้อหา

ระบำทำตาล

ประวัติความเป็นมา

ระบำนี้เป็นการแสดงพื้นบ้านของชาวจังหวัดชัยนาท โดยได้ดัดแปลงมาจากการประกอบอาชีพสำรองของชาวบ้านห้วยกรด อำเภอสรรคบุรี จังหวัดชัยนาท คือการทำน้ำตาลปึกซึ่งเป็นที่รู้จักกันทั่วไป ฉะนั้นจึงได้มีการดัดแปลงทำรำจากขั้นตอนการทำน้ำตาลปึกเป็นทำรำที่สนุกสนาน โดยแบ่งผู้แสดงออกเป็นสองฝ่าย คือฝ่ายพ่อบ้านและฝ่ายแม่บ้าน การแสดงนี้ใช้ดนตรีประกอบคือกลองยาวตีบอกจังหวะ ลำดับขั้นตอนทำรำมีดังนี้

1. ฝ่ายพ่อบ้านนำกระบอกลองไปรองน้ำตาลจากต้นตาล
2. แม่บ้านเตรียมกะทะ ก้อนเส้นและพื้นไว้กวนน้ำตาล
3. พ่อบ้านนำน้ำตาลมาเทใส่กะทะ
4. แม่บ้านจะกวนน้ำตาลโดยใช้พายกวนจนน้ำตาลในกะทะงวด
5. พ่อบ้านจะนำถวายเป็นเครื่องมาทำพิมพ์ให้เป็นปึก

และมีทำรำเบ็ดเตล็ดหลังจากกวนน้ำตาลเสร็จแล้วอีก 4 ทำรำ ใช้เวลาแสดงประมาณ 25 – 30 นาที ใช้ผู้แสดงชาย 8 คน หญิง 8 คน ผู้แสดงตีกลองยาว 9 คน การแต่งกายแบบชาวบ้าน

กำเนิดระบำข้าวเส้น

ระบำข้าวเส้นเป็นการรำที่ดัดแปลงมาจากการทำขนมเส้นหรือที่ชาวภาคกลางเราเรียกว่าขนมจีน แต่ก่อนนั้นชาวชนบทของเราเวลาจะมีงานบุญ งานกุศลหรือเทศกาลสำคัญ ๆ ทุกบ้านจะนำข้าวมาแชร์ร่วมกันเพื่อทำขนมจีนไว้เป็นอาหารหลักในการรับรองแขกที่มาในงานคน ทุกวัยจะมาช่วยกันทำอย่างสนุกสนานมากบ่งบอกถึงความสามัคคีของชาวชนบทเรา เมื่อทำเสร็จแล้วส่วนหนึ่งจะแบ่งไปถวายพระที่วัด ส่วนที่เหลือก็จะเลี้ยงกันในงาน หรือบรรดาญาติมิตรทั้งหลาย

ปัจจุบัน ขั้นตอนการทำที่ยุ่งยากและการใช้คนมาก ๆ ทำรวมทั้งความสนุกสนาน เช่นนั้นเราจะไม่ค่อยได้พบเห็นกันอีกแล้ว เนื่องจากมนุษย์ได้นำวิทยาการทางเทคโนโลยีใหม่ ๆ เข้ามาช่วยในการทำเกือบทุกขั้นตอน

ลำดับขั้นตอนทำรำระบำข้าวเส้นมีดังนี้

1. หนุ่มสาวนำข้าวไปแช่ในอ่าง
2. แม่บ้านยีข้าวเพื่อทำเป็นน้ำแป้งที่บัพไว้จนน้ำแห้ง
3. แม่บ้านอีกชุดจะออกมาปั้นแป้งที่บัพไว้เป็นลูก ๆ
4. พ่อบ้านทำเตาและนำกระทะใส่น้ำมาต้มให้เดือด
5. แม่บ้านนำข้าวที่ปั้นเป็นลูก ๆ ไปใส่กระทะต้ม
6. แม่บ้านนำครกและสากออกมาเตรียมตำแป้งที่ต้มแล้ว
7. หนุ่มสาวจะช่วยกันตำขนมจีนจนแป้งเข้ากันและเหนียว
8. นำแป้งที่ตำจนเหนียวแล้วไปนึ่งจนแป้งเหลวและเหนียว
9. หนุ่มจะนำผวนมาใส่แป้งแล้วไปโรยเป็นเส้นลงในกระทะที่น้ำเดือด
10. สาวจะใช้ตะแกรงเล็ก ๆ ตักเส้นขนมจีนจากกระทะมาใส่อ่างที่มีน้ำเย็นเพื่อให้เส้นเย็น
11. แม่บ้านจะจับเส้นขนมจีนในอ่างเป็นจับ ๆ เพื่อสะดวกในการรับประทาน

บัตรกิจกรรม

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนตอบคำถามต่อไป

1. สัมโถงที่มีชื่อเสียงของชัชวาทคือพันธุ์.....

2. กิ่งอำเภอเนินขามมีภูมิปัญญาชาวบ้านที่รู้จักกันโดยทั่วไป คือ

.....

3. พิธีทวงข้าวทิพย์เป็นความเชื่อเรื่อง

.....

4. พิธีเล่นเรือบกมีขึ้นเพื่อ.....

5. รำรำมะนานิยมเล่นในงาน.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
 Rajabhat Suratthani University

บัตรเฉลย

1. พันธุ์ข้าวแตงกวา
 2. ฟ้าทอ
 3. เป็นอาหารทิพย์และได้ทำเพื่อถวายแด่พระสงฆ์ในฤดูก่อนเดือนสิบสอง
 4. เพื่อเล่นในเทศกาลเชื่อมความสัมพันธ์ และความเพลิดเพลิน
- งานสนุกสนานรื่นเริงต่าง ๆ

บัตรกิจกรรม

คำชี้แจง ให้วาดภาพและเขียนแสดงความภูมิใจในภูมิปัญญาท้องถิ่นในหมู่บ้าน
ของนักเรียน

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
Nakhon Sawan Rajabhat University

กิจกรรมสำหรับนักเรียน

หน่วยที่ 4

สถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญทางประวัติศาสตร์และปัจจุบัน

คำชี้แจงสำหรับนักเรียน

ชุดการเรียนรู้การสอนที่นักเรียนศึกษาเป็นชุดการสอนเรื่องจังหวัดชัยนาท

1. ชุดการเรียนรู้การสอนเรื่องจังหวัดชัยนาท มีทั้งหมด 4 หน่วย ดังนี้

หน่วยที่ 1 จากเมืองแพรก...มาเป็นชัยนาท

หน่วยที่ 2 บุคคลสำคัญในอดีตของจังหวัดชัยนาท

หน่วยที่ 3 ภูมิปัญญาท้องถิ่น

หน่วยที่ 4 สถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญทางประวัติศาสตร์และปัจจุบัน

2. เอกสารในชุดนี้ประกอบด้วย

บัตรคำสั่ง

บัตรเนื้อหา

บัตรกิจกรรม

แบบประเมินผล

เมื่อได้รับชุดการสอนแล้วให้นักเรียนศึกษาเอกสารแต่ละรายการให้เข้าใจ

3. ในการเรียนนักเรียนจะทำงานเป็นกลุ่มให้นักเรียนร่วมมือช่วยเหลือกัน

ทำงานได้ตามความเหมาะสม

4. นักเรียนจะทำการทดสอบก่อนเรียน และหลังเรียน เป็นรายบุคคล

คะแนนของแต่ละคนจะนำมารวมเป็นคะแนนของกลุ่ม

5. หากกลุ่มใดทำคะแนนได้สูงสุด และผ่านเกณฑ์จะได้รับรางวัลติดที่

ป้ายผลงานนักเรียน

บัตรคำสั่ง

คำชี้แจง

1. นักเรียนช่วยกันสำรวจสมาชิกในกลุ่มของตน ซึ่งจะประกอบด้วยสมาชิกจำนวน 4 – 5 คน
2. นักเรียนเลือกประธาน และเลขานุการ
3. ประธานมอบหมายงานให้ทุกคนช่วยกันศึกษาบัตรเนื้อหา สีฟ้า แล้วร่วมกันอภิปราย สรุป
4. สมาชิกทุกคนอ่านบัตรกิจกรรมสีเหลือง
5. สมาชิกทุกคนปฏิบัติกิจกรรม

เมื่อประกอบกิจกรรมเรียบร้อยแล้ว ขอให้สมาชิกทุกคนช่วยกันเก็บอุปกรณ์ในการเรียนและดูแลเรื่องความสะอาดให้เรียบร้อย

บัตรเนื้อหา

สถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญทางประวัติศาสตร์

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์

1. วัดธรรมามูลวรวิหาร

เป็นวัดคู่บ้านคู่เมืองชัยนาทมาตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา ตั้งอยู่บนไหล่เขาธรรมามูล ริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาฝั่งตะวันตก ในท้องที่หมู่ที่ 1 ตำบลธรรมามูล อำเภอเมือง ห่างจากตัวจังหวัดขึ้นไปทางทิศเหนือตามถนนพหลโยธิน ประมาณ 8 กิโลเมตร

หลักฐานทางประวัติศาสตร์ และโบราณคดีที่สำคัญ คือ

1. พระพุทธรูป (หลวงพ่อธรรมจักร)

เป็นศิลปะผสมผสานระหว่างศิลปะอยุธยากับสุโขทัย

มีรูปลักษณะเป็นพระพุทธรูปยืน

ปางห้ามญาติ ในฝ่าพระหัตถ์

มีรูปพระธรรมจักรเป็นลักษณะหรือของปรีศลักษณะ

2. โบสถ์มาตุ สร้างขึ้นด้วยศิลาทรายแดง

สลักลวดลาย เป็นศิลปะแบบอยุธยา

สันนิษฐานกันว่าได้สร้างขึ้น ในราว

พุทธศตวรรษที่ 22 – 23 ทั้งนี้ เนื่องจากสมัย

นั้นมีการนำศิลาทรายแดงมาสร้างเป็นศิลปวัตถุ

เป็นที่ปรากฏมากมาย โดยเฉพาะสมัยของ

พระเจ้าปราสาททอง และสมเด็จพระ

นารายณ์มหาราช แห่งกรุงศรีอยุธยา

บัตรเนื้อหา

สถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญทางประวัติศาสตร์

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

3. วัดพระบรมธาตุวรวิหาร

มีที่ตั้งอยู่บริเวณปากคลองแพรกศรีราชา ทางฝั่งขวาของแม่น้ำเจ้าพระยาในท้องที่ หมู่ที่ 6 ตำบลชัยนาท อำเภอเมืองชัยนาท ห่างจากตัวจังหวัดไปทาง ทิศใต้ ประมาณ 4 กิโลเมตร ได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช โปรดเกล้าฯ สถาปนาขึ้นเป็นพระอารามหลวงเมื่อวันที่ 27 กันยายน 2499

สิ่งที่น่าสนใจเป็นพิเศษในวัดนี้ คือ องค์พระเจดีย์ซึ่งสร้างด้วยศิลาแลงจับกัน เป็นก้อนเดียวทั้งองค์ แต่หลักฐานการสร้างสถาปัตยกรรมชิ้นนี้ไม่ปรากฏแน่ชัด เพียงแต่ สันนิษฐาน กันว่า สร้างขึ้นในสมัยขอม เรื่องอำนาจ เช่นเดียวกับกับวัดพระบรมธาตุวรวิหาร

3. วัดปากคลองมะขามเฒ่า

ตั้งอยู่บริเวณปากคลองมะขามเฒ่า อำเภอวัดสิงห์ จังหวัดชัยนาทวัดปากคลองมะขามเฒ่า สร้างขึ้นเมื่อประมาณ พ.ศ. 2434 โดย หลวงปู่ศุข เมื่อสร้างขึ้นแล้วได้นำชื่อวัดอุทุมมาไว้ตั้งชื่อ เพราะการสร้างอุโบสถและวิหาร ไม่ห่างไกลจากวัดสร้างวัดหนึ่งชื่อ วัดอุทุมทองหลวงปู่ศุขได้นำ ชื่อวัดอุทุมมาตั้งเป็นชื่อวัดของท่าน

มีหลักฐานคือ เกรียงรุ่นหนึ่งของท่านจารึกด้านหลังว่า “พระครูวิมล อยู่วัดอุทุมทอง คลองมะขามเฒ่า” จนถึงปี พ.ศ. 2474 จึงได้ชื่อ “วัดปากคลองมะขามเฒ่า” เป็นชื่อทางราชการ ความสำคัญของวัดปากคลองมะขามเฒ่าคือ เป็นวัดที่เก่าแก่มี่ชื่อเสียง ทางพระเครื่อง เป็นที่ทราบกันทั่วไปว่าหลวงปู่ศุข (พระครูวิมลคุณากร) เป็นเกจิอาจารย์ที่เรือง วิทยาคม มีวาจาสิทธิ์และอภิไศยเป็นที่เลื่อมใสของบุคคลทั่วไป

กรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์ ได้เดินทางมาที่วัดปากคลองมะขามเฒ่า และขอเป็นศิษย์ หลวงปู่ศุข ทรงสร้างมณฑปถวายเป็นอนุสรณ์ นอกจากนั้นภายในพระอุโบสถยังมีภาพเขียน จารึกฝีพระหัตถ์ของพระองค์เป็นภาพพุทธประวัติอีกด้วย

บัตรเนื้อหา

สถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญทางประวัติศาสตร์

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

5. วัดมหาธาตุ (วัดหัวเมือง)

ตั้งอยู่บริเวณริมฝั่งแม่น้ำน้อย อำเภอสรรคบุรี เป็นที่ประดิษฐานของพระเจดีย์ ทรงปราศรัยยอดกลีบมะเฟือง เป็นเจดีย์ที่มีลักษณะสวยงามสกุลเดียวกับเจดีย์ละโว้ ในวัดนี้เป็นที่ประดิษฐานของพระพุทธรูปคู่บ้านคู่เมืองอีกองค์หนึ่ง ที่มีรูปลักษณะทางด้านศิลปะที่สวยงาม คือ “หลวงพ่อหลักเมือง” อันเป็นพระพุทธรูปจำหลักด้วยศิลาทราย ปางมารวิชัย มีผิวเนื้อ และสีสันสีนวลงาม ขนาดหน้าตักกว้าง 4 ศอก และสูงประมาณ 5 ศอก

6. วัดพระแก้ว

ตั้งอยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอสรรคบุรี ไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ ประมาณ 2.7 กิโลเมตร ในเขตท้องที่หมู่ที่ 10 ตำบลแพรกศรีราชา อำเภอสรรคบุรี จังหวัดชัยนาท สร้างราวปี พ.ศ. 1900 ผู้สร้างชื่อ “ป่าแก้ว”

ในวัดมีเจดีย์สี่เหลี่ยมลักษณะแบบละโว้ ทรงสูงผสมกับเจดีย์ทวารวดี ตอนปลาย ศิลปะผสมสมัยสุโขทัยกับศรีวิชัย มีความสมบูรณ์สวยงามมากจนมีผู้ยกย่องให้เป็นราชินีแห่งเจดีย์ทั้งมวลในเอเชียอาคเนย์ในวิหารของวัดเป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูป “หลวงพ่อบาย” เป็นพระพุทธรูปเก่าแก่ที่ประชาชนเคารพสักการะ ถือว่าเป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์ของชาวบ้านบางน้ำพระ ด้านหลังของหลวงพ่อบายมี “ทับหลัง” ซึ่งแกะสลักติดกับองค์พระพุทธรูป ลักษณะเป็นบานหงายไม่ว่าเหมือนทับหลังทั่วไปเป็นรูปช่างนอนหงายอยู่บนแท่น ส่วนบนสุดเป็นรูปพระอินทร์หลังน้ำพระพุทธรูป

บัตรเนื้อหา

สถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญทางประวัติศาสตร์

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

...

7. วัดพิชัยนาวาส (วัดบ้านเข็ญ)

เป็นวัดโบราณ อายุราว 300 – 400 ปี สันนิษฐานว่าสร้างในสมัยอยุธยาตอนกลาง ตั้งอยู่ตำบลบ้านเข็ญ อำเภอหันคา ไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ ระยะทางประมาณ 3 กิโลเมตร ห่างจากตัวจังหวัดประมาณ 37 กิโลเมตร

ภายในวัดมีพระอุโบสถกลางสระน้ำเป็นที่ประดิษฐานพระหลวงพ่โต พระพุทธรูปปางเลไลย์ พระประธาน สูง 4.54 เมตร เป็นที่เคารพ บูชาของประชาชนทั่วไป เชื่อว่าพระประธานองค์นี้ก่อสร้างขณะที่บ้านเมืองระส่ำระสายจากภัยสงครามเพราะเป็นเส้นทางเดินทัพของพม่า การก่อสร้างจึงยังไม่เสร็จ

แบบฝึกหัด

ชื่อ.....ชั้น.....
เรื่อง สถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญทางประวัติศาสตร์

กิจกรรม

ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้
ลงในช่องว่างให้ถูกต้อง

1. “ใบเสมาคู่” ทำด้วยอะไร
.....
2. หลวงพ่อธรรมจักร มีรูปลักษณะเป็นอย่างไร
.....
3. วัดที่ได้รับพระมหากรุณาธิคุณ จากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช โปรดเกล้าฯ
สถาปนาขึ้นเป็นพระอารามหลวง คือ
.....
4. กรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์ ทรงเขียนภาพจิตรกรรมฝาผนังไว้ที่วัดใด
.....
5. วัดพิชัยนาวาส มีชื่อเรียกอีกอย่างว่าวัดอะไร
.....

มาดูเฉลยกันเลยนะ

	เฉลย
	<ol style="list-style-type: none"> 1. ทำด้วยศิลาทรายแดง 2. เป็นพระพุทธรูปยืน ปางห้ามญาติ 3. วัดพระบรมธาตุวรวิหาร 4. วัดปากคลองมะขามเต่า 5. วัดบ้านเข็ญ

ถูกก็ข้อเฮ้ย ตรวจคำตอบแล้ว

บัตรเนื้อหา

สถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญ ปัจจุบัน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

1. งานมหกรรมหุ่นฟางนก

เกิดขึ้นจากแนวคิดของ ดร.ไพรัตน์ เดชะรินทร์ อดีตผู้ว่าราชการจังหวัดชัยนาทที่ได้พบเห็นชาวนาในเขตตำบลหัวขุ อำเภอกันคา นำฟางข้าวมาประดิษฐ์เป็นรูปหุ่นหนุนา เพื่อสนับสนุนโครงการณรงค์ปราบหนุนา ปี 2528 จึงได้เริ่มให้มีการนำฟางข้าวมาประดิษฐ์เป็นรูปหุ่นนกเพื่อเป็นการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์สวนนกชัยนาทให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว ในขั้นแรกได้รับการสนับสนุนจาก วิทยาลัยเทคนิคชัยนาท ร่วมกับสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยนาททดลองทำเป็นตัวอย่างออกเผยแพร่ให้ประชาชนเป็นครั้งแรก ปรากฏว่า ได้รับความใจเป็นอย่างมาก มีการวิพากษ์วิจารณ์ ดี ชม ในทางสร้างสรรอย่างกว้างขวาง ในที่สุดก็ได้รับการยอมรับทั้งในหมู่ประชาชน องค์กรเอกชน และส่วนราชการต่างก็มีการตื่นตัวกันมาก งานมหกรรมหุ่นฟางนกจึงได้เริ่มขึ้นเป็นครั้งแรกระหว่างวันที่ 6-12 กุมภาพันธ์ 2529 มีหุ่นฟางนกเข้าร่วมงานกว่า 100 ตัว มีการจัดขบวนแห่ที่วิจิตรตระการตา

มหกรรมหุ่นฟางนก ถือเป็นงานมหกรรมของชาวชัยนาทที่สามารถดึงดูดความสนใจของบรรดานักท่องเที่ยวทั้งชาวไทย และต่างประเทศเข้ามาเยือนเมืองชัยนาทเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก จนถึงวันนี้เป็นปีที่ 16 แล้ว ชาวชัยนาทมีความภาคภูมิใจเป็นอย่างยิ่ง แม้ในอนาคตก็น่าจะถือเป็นตัวอย่างอันดีงามที่ควรได้รับการอนุรักษ์งานประเพณีสำคัญนี้ให้คงอยู่คู่ชาวชัยนาท และพัฒนาให้ดียิ่ง ๆ ขึ้นสืบไป

ในปี 2541-2542 รัฐบาลกำหนดให้เป็นปีแห่งการท่องเที่ยวไทย ซึ่งได้มีพิธีเปิดในวันที่ 27 ธันวาคม 2540 การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้ให้เกียรติจังหวัดชัยนาทนำขบวนแห่หุ่นฟางนกไปร่วมเปิดงานที่กรุงเทพมหานครซึ่งสร้างความประทับใจให้แก่นักท่องเที่ยวที่ได้พบเห็นเป็นอย่างยิ่ง

จึงกล่าวได้ว่า “หุ่นฟางนก” และการจัดงาน “มหกรรมหุ่นฟางนก” มีส่วนสำคัญในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ชื่อเสียงของสวนนกชัยนาทและจังหวัดชัยนาทให้เป็นที่รู้จัก

บัตรเนื้อหา

สถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญ ปัจจุบัน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

2. งานวันส้มโอชัยนาท

ประวัติความเป็นมา

ผลไม้ที่เป็นทรัพยากรธรรมชาติ เป็นสมบัติที่คู่กับเมืองชัยนาทคือส้มโอพันธุ์ขาวแตงกวา ที่ปลูก ณ ตำบลกุ่มสำเภา อำเภอเมืองโนนรมย์ เนื่องจากมีลักษณะภูมิอากาศ และคุณสมบัติทางเคมีของดินเหมาะสมทำให้ส้มโอพันธุ์ขาวแตงกวาและพันธุ์อื่น ๆ ที่ปลูกในจังหวัดชัยนาทมี รสชาติดี เป็นที่ต้องการของตลาด

จังหวัดชัยนาทเป็นเมืองเกษตรกรรม ในส่วนของธุรกิจการท่องเที่ยว ยังไม่ได้ผลเต็มที่ จึงได้ริเริ่มให้มีการจัด “งานวันส้มโอชัยนาท” เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์ และส่งเสริมการตลาดของผลิตผลทางการเกษตร งานวันส้มโอชัยนาท ได้จัดติดต่อกันมา ในปี 2544 นับเป็นครั้งที่ 18

งานวันส้มโอชัยนาท ครั้งที่ 1 จัดขึ้นเมื่อปี 2527 ที่อำเภอเมืองโนนรมย์ อันเป็นถิ่นกำเนิดของส้มโอพันธุ์ขาวแตงกวา และครั้งที่ 2 ในปี 2528 ก็ยังคงจัด ณ สถานที่เดิม จากผลการจัดงานทั้งสองครั้งทำให้ประชาชนเกิดความสนใจขยายพื้นที่ปลูกมากขึ้น ซึ่งเป็นโอกาสเหมาะที่จะส่งเสริมให้เกษตรกรหันมาปลูกทดแทนข้าวในช่วงที่ราคาข้าวตกต่ำ

ปี 2529 งานวันส้มโอชัยนาทได้เปลี่ยนสถานที่จัดงานมาใช้สนามหน้าศาลากลางจังหวัด โดยได้รับการสนับสนุนจากกรมส่งเสริมการเกษตร องค์การบริหารส่วนจังหวัดและภาคเอกชนเป็นผู้ให้ทุนในการจัดงาน ทำให้งานยิ่งใหญ่และส้มโอพันธุ์ขาวแตงกวาได้เป็นที่รู้จักกันไปทั่วทั้งประเทศ

สำหรับการจัดงานวันส้มโอชัยนาทครั้งที่ 18 ในปี 2544 กำหนดขึ้นระหว่างวันที่ 30 สิงหาคม ถึง 6 กันยายน ณ สนามหน้าศาลากลางจังหวัด มีการประกวดขบวนแห่ซึ่งตกแต่งประดับประดาอย่างสวยงามด้วยผลไม้ และประกวดธิดาส้มโอชัยนาท มีการจัดนิทรรศการของหน่วยงานราชการและเอกชน มีส้มโอและกิ่งพันธุ์ส้มโอจำหน่ายในราคาถูก ในวันงานมีนักท่องเที่ยวทั้งในและต่างจังหวัดมาเที่ยวชมและซื้อส้มโอกันเป็นจำนวนมาก

บัตรเนื้อหา

สถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญ ปัจจุบัน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

3. ศาลหลักเมืองชัยนาท

ศาลหลักเมืองเป็นสิ่งก่อสร้างที่เป็นศูนย์รวมจิตใจของชาวชัยนาทเป็นสถาปัตยกรรมที่ออกแบบโดยศิลปินเป็นยอดปราสาทมีความสูงจากพื้นดินถึงยอด พุ่มทองแดง 21.38 เมตร ขนาดของตัวศาล 9.90×9.90 เมตร และมีเขตรั้วศาล 18.00×20.20 เมตร เสาหลักเมืองทำด้วยไม้ชัยพฤกษ์เป็นเสากลมเรียวปลายเส้นผ่าศูนย์กลาง 0.225 เมตร สูง 3.19 เมตร นายวิฑูรย์ สุทธิประสิทธิ์ เป็นผู้มอบให้ และเรือนจำจังหวัดเป็นผู้ก่อกำสร้าง สถานที่ตั้งศาลหลักเมือง ทางคณะกรรมการได้เลือกบริเวณริมแม่น้ำเจ้าพระยาหน้าศาลากลางจังหวัดซึ่งมีทัศนียภาพอันสวยงามของเขื่อนเรียงหินกันเซาะของเทศบาลเมืองชัยนาท

4. พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติชัยนาทมุนี

ตั้งอยู่ในวัดพระบรมธาตุวรวิหาร เป็นแหล่งรวบรวมศิลปวัตถุโบราณอันเป็นมรดกล้ำค่าต่างยุคต่างสมัยที่ถูกค้นพบในจังหวัดชัยนาทบางส่วน ได้รับมาจากชาวบ้านชาวเมืองที่เก็บรักษาไว้บางส่วนได้จากเจ้าหน้าที่ของกรมศิลปากรขุดพบโดยตรงแต่ที่สำคัญคือ ส่วนมากได้รับมอบมาจากท่านเจ้าคุณพระชัยนาทมุนี อดีตเจ้าอาวาสวัดพระบรมธาตุวรวิหาร จึงได้ชื่อพิพิธภัณฑ์แห่งนี้ว่า พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติชัยนาทมุนี

ศิลปวัตถุโบราณชิ้นเอกที่ได้รับความสนใจกันมากมีอยู่ในขณะนี้ คือ พระพุทธรูปสมัยเชียงแสนซึ่งกรมศิลปากรเคยนำพระพุทธรูปองค์นี้ไปแสดงทางด้านศิลปวัตถุที่เป็นมรดกไทยให้ชาวต่างประเทศได้ชมมาแล้วในหลายประเทศเกือบทั่วโลก

5. เขื่อนเจ้าพระยา

ตั้งอยู่บริเวณกึ่งบางกระเบียน หมู่ที่ 3 ตำบลบางหลวง อำเภอสรรพยา ห่างจากตัวจังหวัดไปทางทิศใต้ประมาณ 8 กิโลเมตร นับเป็นเขื่อนกั้นน้ำเพื่อการเกษตรขนาดใหญ่ที่สร้างขึ้นเป็นแห่งแรกของประเทศไทย ซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช และสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถได้เสด็จพระราชดำเนินมาเปิดเขื่อนเมื่อวันที่ 27 กันยายน 2498

บัตรเนื้อหา

สถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญ ปัจจุบัน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

6. เขื่อนเรียงหินกันน้ำเขาชะ

เขื่อนเรียงหินที่ทางเทศบาลสร้างขึ้นเพื่อป้องกันการกัดเซาะของน้ำ ในแม่น้ำเจ้าพระยาบริเวณหน้าศาลากลางมีความยาว 425 เมตร เป็นธรรมชาติริมแม่น้ำที่มีความร่มรื่นสวยงาม โดยเฉพาะยามเย็นที่พระอาทิตย์กำลังจะลับฟ้า ประชาชนนิยมไปพักผ่อนในแต่ละวันเป็นจำนวนมาก ส่วนในเวลาเช้าตรู่ก็จะเป็นสถานที่ออกกำลังกาย

7. สวนลิง

เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่น่าสนใจอีกแห่งหนึ่งของอำเภอสรรคบุรี อยู่ใน บริเวณวัดธรรมิกาวาส (วัดค้างคาว) หมู่ที่ 5 ตำบลโพงาม บริเวณโดยรอบ ๆ วัดจะมีต้นยาง สลับซับซ้อน มีฝูงลิงอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก โดยแยกกันอยู่เป็นกลุ่ม ๆ ไม่รวมกัน ถึงเวลานี้นิสัยเชื่องและเป็นกันเองกับผู้คนมาก บริเวณหน้าวัดมีแม่น้ำน้อยไหลผ่านทำให้เพิ่มบรรยากาศร่มรื่นสวยงาม มีรูปหล่อหลวงพ่อเฒ่าที่ชาวบ้านเคารพนับถือ เชื่อกันว่ามีความศักดิ์สิทธิ์ใครเดือดร้อนหากไปเคารพสักการะหลวงพ่อก็จะพ้นจากความทุกข์ร้อนได้ ปัจจุบันมีผู้คนไปเคารพสักการะหลวงพ่อเฒ่าและเที่ยวชมสวนลิงเป็นจำนวนมาก

แบบฝึกหัด

ชื่อ.....ชั้น.....

เรื่อง สถานที่ท่องเที่ยวปัจจุบัน

กิจกรรม

ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้
ลงในช่องว่างให้ถูกต้อง

- จงบอกสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจของจังหวัดชัยนาทมา 3 ชื่อ
 - 1.....
 - 2.....
 - 3.....
- สมมุติว่านักเรียนเป็นประชาสัมพันธ์ของจังหวัดชัยนาท นักเรียนจะแนะนำสถานที่ใดให้แก่
นักท่องเที่ยวเป็นสถานที่แรก เพราะเหตุใด

.....

.....
- ให้นักเรียนบอกแนวทางปฏิบัติในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมมา 3 ข้อพร้อมทั้งบอกเหตุผลด้วย
 - 1.....
 - 2.....
 - 3.....

ผลที่ได้รับ

.....

.....

.....

.....

มาดูเฉลยกันเลยนะ

แนวการตอบคำถาม

1. สถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจในจังหวัดชัยนาท ได้แก่

1. สวนนกชัยนาท
2. พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติชัยนาทมุนี
3. เขื่อนเจ้าพระยา
4. เขื่อนเรียงหินกนน้ำเขาะ
5. ศาลหลักเมือง
6. สวนลิง

ฯลฯ

2. สถานที่เที่ยวแห่งแรกที่จะแนะนำ คือ สวนนก

เพราะว่าเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่ก่อสร้างขึ้นมาอย่างเป็นธรรมชาติมากที่สุด และธรรมชาติสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ก็เอื้ออำนวยต่อสถานที่ท่องเที่ยวแห่งนี้มาก สถานที่นี้จึงให้ความร่มเย็นเพลิดเพลินหลากหลายรูปแบบ นอกจากนี้ได้ชมนกนานาชนิดยังมีสัตว์อื่นอีกมากมาย และที่สำคัญเป็นสถานที่ที่ทำรายได้เข้าสู่จังหวัดชัยนาทอีกด้วย

3. แนวทางปฏิบัติในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม คือ

1. ทิ้งขยะในที่ทิ้งขยะทุกครั้ง
2. ไม่ทำลายทรัพยากรธรรมชาติ
3. ไม่ขีดเขียนทำลาย / บนผนังตึกหรือกำแพง

ฯลฯ

ผลที่ได้รับ

ธรรมชาติและสภาพแวดล้อมยังคงอยู่ และให้ความสดชื่น สวยงาม และยังเป็นการบอกถึงวัฒนธรรมความมีระเบียบวินัย

บัตรกิจกรรม

คำชี้แจง ให้นักเรียนออกไปสัมภาษณ์บุคคลในท้องถิ่นหรือบุคคลที่มีความรู้เรื่องจังหวัดชัยนาทเกี่ยวกับสถานที่สำคัญของจังหวัดชัยนาท ในหัวข้อต่อไปนี้

1. ผู้ถูกสัมภาษณ์ชื่อ.....

อาชีพหรือตำแหน่ง.....

2. ท่านอาศัยอยู่ในจังหวัดชัยนาทนี้มานาน.....ปี

3. ท่านพอจะทราบถึงสถานที่สำคัญของจังหวัดชัยนาทและประวัติความเป็นมาว่าอย่างไรบ้างงเล่ามาพอสังเขป

.....

.....

.....

4. ท่านภูมิใจในจังหวัดของเราหรือไม่.....

เพราะอะไร

.....

.....

5. ท่านคิดว่าถ้ามีคนมาถามถึงสถานที่ท่องเที่ยวของจังหวัดชัยนาทท่านจะแนะนำสถานที่ใดก่อน

.....

.....

6. สิ่งที่ท่านอยากจะเสนอแนะเพื่อให้พวกเราได้เกิดความรู้สึภูมิใจในจังหวัดของเราคือ

.....

.....

.....

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ - ชื่อสกุล	นางนิตยา บัวพงษ์
วัน เดือน ปีเกิด	14 มกราคม 2502
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดชัยนาท
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	212 หมู่ 3 ตำบลบ้านกล้วย อำเภอเมือง จังหวัดชัยนาท 17000
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนวัดอัมพวัน ตำบลท่าชัย อำเภอเมือง จังหวัดชัยนาท 17000
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2519	มัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนชัยนาทพิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัดชัยนาท 17000
พ.ศ. 2521	ป.กศ.สูง (ภาษาไทย) วิทยาลัยครูนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์
พ.ศ. 2527	ศ.ศษ. (ประถมศึกษา) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
พ.ศ. 2546	ค.ม. (หลักสูตรและการสอน) สถาบันราชภัฏนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์